

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 23, 1984

Nr. 167

LKB Kronika Nr. 62

Protestai nesiliauja

(Tęsinys)

7. Tas pats pasakytas ir dėl Jauniškio tėvo pasipiktinimo elgetaujanciais veltėdžiais vienuoliais. Jokių elgetaujancių veltėdžių vienuolių prieškarinėje Lietuvoje nebuvo. Ir iš kokio gi vienuolino Rytų Lietuvoje galėjo būti tie vienuoliai? Iš Saldutiškio vienuolino juk niekas nėjo elgetauti. Nėjo ir Jauniškis, nes jis vienuoliu niekada nebuvo. „Jis vienuolio titulą savinasi, kai reikia paremti savo žodžius“, — teisingai rašė kun. J. Žemaitis. Taigi, kuris čia melavo? Bronius Jauniškis ar jo tėvas? Broniaus tėvo aš nepažinojau, o apie nepažįstamą žmogų neigiamai rašyti būtų neteisinga, bet jo sūnų Bronių daugelį kartų sugavau meluojantį. Ir ne tik aš, bet ir Julius Butėnas, ir kun. J. Žemaitis, kun. Br. Bulika, dėl to aš ir tvirtinau, kad Broniaus tėvas negalėjęs kalbėti apie elgetaujancius vienuolius, nes jis tikrai jų nematęs. Be to, vienuolynuose veltėdžių nėra, ten visi dirba, ir daug dirba...

8. Jauniškis klausia, kodėl aš nekalbu apie jo iluzijoje aprašytą asmenų pergyvenimų objektyvias priežastis, dėl kurių jie turėjo atsakyti dvasininko kelio ir tiek kentėti. O gi kad tie Jauniškio vadinami „nuskriaustieji“ iš tikrųjų nebuvo nuskriausti. I vienuolyną jie atėjo ne tiek vedami noro tapti vienuoliais, kiek pasinaudoti proga mokytis. Mokslo gavę išėjo, o atsidėkodami svaido purvus į savo geradarius. Čia norėčiau paklausti, kodėl tiek daug mokytojų tarybiniais metais turėjo palikti pamėgtą pedagogo darbą vien dėl to, kad jie buvo praktikuojantys katalikai? Prisiminkim tikrai prof. Šivickį, Vilkaviškiomokytoją Brilienę ir daug daug kitų. Kiek studentų buvo pašalinta iš aukštųjų mokyklų, kiek vaikai kencia mokyklose pajaukė, pasityčiojimo, barimo, net elgesio pažymio mažinimo iki patenkinamo už tai, kad eina į bažnyčią, patarnauja šv. Mišioms, barstogėles ir gieda chore... kad blogo jie tuo daro, už ką jie baudžiami ir niekinami?

9. Jauniškis rašo: „Aš niekada nešantažavau kitų... Ateistai nepilsta nė vieno tikinčio žmogaus, kad jis tiki... Tad kam šauktis

dangaus keršto prieš aktyvius ateistus“?

Ne prieš ateistus aš protestuoju, bet prieš jų skleidžiamą melą ir šmeižtus, prieš skaitytųjų apgaudinėjimą ir žmonių mulkinimą, kai ateistai vienuolynus vaizduoja lyg žvėrynus. Pagaliau pats faktas, kad ateistai religiją vadiną prietarais, o tikinčiuosius prietaringais, tamsuoliais, tamsybininkais, šventėvomis, neatsikračiusiais religinių prietarų ar, visa tai nėra tikinčiųjų įžaidinėjimas? Ar žmogų vadinti tamsybininku nėra jo plūdimas ir paniekimas, lyg kad jis būtų nenormalus?

Jauniškis rašo, jog „ateistas privalo padėti žmonėms atsikratyti klystelių“. O tie klysteliai, pagal Jauniškį, religija. Kokią teisę religiją turite vadinti klystkeliais, kai jos laikosi daug žymiausių pasaulio mokslininkų? Pagal jus, jie visi tamsybininkai, neatsisakę religinių prietarų.

Praėjusiais metais gegužės 9 d. pagerbdami dabartinį popiežių aplankė daugiau kaip 500 žymiųjų pasaulio mokslininkų iš visų kontinentų, jų tarpe apie 30 Nobelio premijos laureatų. O prieš keletą metų tas pats popiežius, lankydamasis Amerikoje, buvo pakviestas prabilti Sąjunga Nacijų Organizacijos posėdyje. Visa Asamblėja išlausė jo ilgokos kalbos su dideliu dėmesiu ir pakilia nuotaika. Tuometinis SNO generalinis sekretorius Valdeimas pasakė, jog „Popiežiaus apsilankymas — tai laimingiausia mano gyvenimo diena“. Taigi tamsybininko vardas tinka kai kam kitam, tik jau ne popiežiui.

10. Pabaigoje Jauniškis rašo: „Džiaugiuos visu tuo, ką padariau ir darau“.

Sie žodžiai — tai moralinis bankrotas. Jauniškis džiaugiasi paskleides daug melo, klasiotųjų, apdrabėjęs purvais niekuo nekaltus žmones, net savo geradarius. Yra tokia, kurio už jo šmeižtą moka honorarus ir tais šmeižtraščiais nuodija skaitytojų, ypač jaunimo, nepatyrusio ir nenusimanančio, sąmonę.

Bijutiškis, 1984 m. sausio 26 d.

J. Danyla

(Pabaiga)

Egiptas tikras: minos — Libijos

Kairas. — Egipto kariuomenės štabo viršininkas gen. Ibrahim el-Orabi paskelbė spaudai, kad vyriausybė beveik tikra, jog minas Suez įlankoje ir Raudonojoje jūroje pasėjo Libijos laivas „Ghat“.

Sis laivas, kurio igula buvo pakeista Libijos karo laivyno personalu, plaukė Suez kanalu liepos 6 d. Kapitonas buvo paskelbęs, kad laive pakrauti ginklai ir kitos prekės, gabenamos į Etiopijos uostą Assabą. Ši kelionė paprastai trunka 4-8 dienas. Egiptiečiams įtarimą sukėlė tai, kad laivas sugaišo net 15 dienų. Dabar Libijos laivas yra su laikytas Prancūzijos Maršilio uoste. Egipto laikraštis „Al Ahram“ rašo, kad, turimomis žiniomis, Libijos laivo naskutinėje kelionėje į

Etiopiją buvo ir minų išmetimo specialistų, o minos bus greičiausiai italų gamybos.

Prancūzijos teismas įsakė Libijos laivo neišleisti iš uosto, nes prancūzų laivų bendrovė pasiskundė, kad vienas jos laivas sulaikytas Libijos Benghazi uoste jau nuo 1979 m.

— Filipinuose tūkstančiai opozicijos rėmėjų demonstravo Maniloje, minėdami metines nuo opozicijos vado Aquino nužudymo. Daug mokyklų ir darboviečių buvo uždarytos. Ta proga iš Italijos į Filipinus buvo atsiųsta paminklinė Aquino statula, kurią muitininkai buvo sulaukę, kol bus sumokėti mokesčiai. Prezidentas Marcos įsakė statulą atiduoti be mokesčių. Aquino tapo kankiniu, opoziciją vienijančiu simboliu.

Lenkijos primas kardinolas J. Glemp kalbasi su Vokietijos lietuvių veikėja Alina Griniene Miunchene surengtų Vokietijos katalikų dienų proga. Dienų metu buvo išstatyta lietuvių paroda, vaizduojanti dabartinės Lietuvos sunkią būklę. Nuotraukas parodai parūpino Lietuvių

informacijos centras New Yorke, o parodą suruošė Lietuvių katalikų sielovados igaliotinė A. Griniene, talkinant dviem vokiečiams — kun. J. Forg ir H. Freutzhaim. Paroda įvyko 8 m. liepos pradžioje.

Nuotr. H. Freutzhaim

Maskvos satrapai stiprina kadrus

Maskva. — Sovietų „Pravda“ rugpjūčio 10 d. paskelbė ilgą vedamąjį apie artėjančių mokslo metų problemas. Partijos oficiozas nurodo švietėjams ir propagandistams, kaip stiprinti marksistinę-leniną švietimą. Ypatingą dėmesį patariama skirti klausimams, liečiantiems išsivystusiojo socializmo, nacionalinių santykių problemas. Sakoma, kad nauji mokslo metai sutampa su pergalės 1941-1945 metų karo metinėmis. Propagandistai turi plačiai aiškinti pasaulinę istorinę pergalės reikšmę, komunistų partijos taikingą užsienio politiką. Reikia sumaniai panaudoti didžiojo pergalės jubiliejų žmonių patriotiniam, internacionaliniam auklėjimui, rašo „Pravda“.

Toliau: svarbu atskleisti tarptautinio įtepmo padidėjimo priežastis, demaskuoti agresyvią imperializmo esmę, karingą Amerikos administracijos kursą, karinės strateginės jėgų pusiausvyros pažeidimą, pasaulinį viešpatavimą.

Būtina plačiai rodyti realaus socializmo pranašumus, duoti deramą atkirtį imperializmo ideologinėms diversijoms, reikia argumentuoti atskleisti reakcinę buržuazinę ideologiją esmę, demaskuoti Sovietų Sąjungos politikos klastojimus.

Straipsnyje nurodoma, kad ne viskas gerai ir su partiniais kadrų. Černenka tai pasakė Maskvos metalurgijos gamykloje „Serp i molot“. Jis nurodė, kad reikia perkelti ideologinių pastangų centrą į pirmą partinę organizaciją.

Vilniaus „Tiesa“ praneša, kad prie komunistų partijos centrų miestuose ir rajonuose įkurtos partinės komisijos. Jos svarsto naujų narių į partiją priėmimo klausimus, peržiūri komunistų personalines bylas, apeliacijas, tikrina skundus ir pareiškimus dėl partijos narių nusizengimų įstatamus, programai, partinei ir valstybinei drausmei, moralės normoms. Tose partinėse komisijose „paprastai skiriamos partijos veteranai, žmonės,

TRUMPAI IŠ VISUR

— Amerikos spauda nemažai rašė apie Lawrence, Mass. mieste kilusias muštynes tarp portorikiečių ir vietinių airių jaunuolių. Policija tvarką greit atstatė. Sovietų propagandai tai davė geros medžiagos. Tass rašo: „Per miesto geto gyventojų susirėmimus su ginkluotais iki dantų policininkais jau sužeista keliolika žmonių. Virš gyvenamųjų kvartalų kybo tiršti dūmų debesys. Daugelis namų liepsnoja. Amerikos miestuose apstu kruvinų susidorojimų ir žiaurių pogromų. Skurdo, nedarbo, bado, priepasidėjimo ir akivaizdaus neteisėtumo įstumi į nevilį, miestų lūšnų gyventojai nekartą buvo suklę. To priežastis — antiliaudinė Reagano administracijos politika“.

— Pietų Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan pasiūlė šiaurinei Korėjai pradėti prekybos ryšius. Jis siūlo tartis dėl bendros abiejų Korėjų sportininkų komandos sudarymo 1988 metų Olimpiados žaidynėms, kurios bus Pietų Korėjoje.

— „Žaliosios beretės“ pradėjo Hondurą manevrus, kurie tęsis iki šio mėnesio galo. Dalyvauja apie 200 karių.

— Penktadienį, tuoj po respublikonų partijos konvencijos, prezidentas Reaganas atvyksta į Chicago, kur pasakys kalbą Užsienio karų veteranų suvažiavime. Tą pačią dieną Illinois valstijoje Springfielde kalbą pasakys ir demokratų kandidatas Mondale.

— JAV pašto darbuotojų sąjunga paskelbė, kad ji streiko neorganizuotais, o ties derybas su Paštu valdyba.

— Rytų Turkijoje suimta 160 žmonių, daugiausia kurdų darbininkų partijos narių. Ši komunistinė grupė siekia nuversti turkų vyriausybę. Kartu kurdai reikalauja plačios autonomijos.

— Irano kariuomenės pėstininkų vadas pulk. Shirazi pareiškė, kad kariuomenė baigė pasiruošimus ir greit pradės puolimą prieš Iraką, jei tas nepašalins savo prezidento, karo nusikaltėlio Sadamo Husseino.

Kas bus kandidatas 1988 m. rinkimuose?

Dallas. — Jau pačią pirmąją respublikonų konvencijos dieną korespondentai pastebėjo kai kurių partijos veikėjų manevravimą, siekiant kontaktų su įvairių valstijų politikais. Dar oficialiai nenuominuotas kandidatas 1984 metų rinkimams, o jau svarstoma, kas kandidatuos į prezidento vietą 1988 m.

Konvencijos dalyviai neabejoja, kad šių metų kandidatas Reaganas lengvai laimės rinkimus. Jo pavaduotojas irgi aiškus — George Bush. Respublikonų pasitikėjimas kelia nerimą partijos pirmininkui Frank Fahrenkopfui, kuris pasakė korespondentams, kad per didelis pasitikėjimas gali atnešti rinkimuose pralaimėjimą. Mondale gali laimėti, jei didesnis skaičius respublikonų rinkimų dieną pasakys: apsisie ir be manęs ir rinkimuose nebaluos. Partijos vadovybė po konvencijos toliau tęs respublikonų balsuotojų registravimą ir skatins visus būtinai rinkimų dieną balsuoti, nes kai kuriose valstijose vyrauja demokratų kandidatai.

Dallas laikraštis „Morning News“ pravedė delegatų tarpe tyrinėjimus, kas iš respublikonų gali būti kandidatas į prezidento vietą 1988 m. Daugiausia balsų gavo dabartinis viceprezidentas Bush, net 47.7 nuoš. balsų. Po jo eina žinomas konservatorius sparno veikėjas, New Yorko kongresmenas Jack Kemp (25.6 nuoš.). Stiprus kandidatas yra senatorius Howard Baker iš Tennessee. Jis pasitraukia iš senato, sakoma, kad galėtų pasiręsti 1988 m. rinkimų kampanijai. Už jo kandidatūrą pasisakė 16.2 nuoš. konvencijos dalyvių.

Libane toliau vyksta kovos

Beirutas. — Libano vyriausybė pavyko sustabdyti kovas Libano sostinėje Beirute, tačiau kovos tęsiasi šiauriniame Tripolio mieste. Čia varžosi vietinių sūnių sektos ginkluotoji milicija su Sirijos palaikomais „arabų riteriais“, kurie dar žinomi „ružavųjų panterų“ vardu. Tripolio apylinkėse žuvo apie 450 žmonių, dar 125 sužeisti.

Padėtis įtempta ir Šafo kalnuose, kur druzai priešina si Libano reguliarios kariuomenės įvedimui. Družų vadas Jumlat ir šijų sektos karių vadmas Nahib Berri išvyko į Siriją tartis su jos vyriausybė dėl kilusių susikirtimų.

Kai kurie komentatoriai tvirtina, kad kovas Tripolyje sukėlė grynai religiniai skirtumai tarp sūnių ir alawitų, kurie valdo Siriją. Suniai anksčiau kovojo kartu su PLO jėgomis, vadovaujamomis Arafato. Kai jo paleistiniai iš Libano pasitraukė, sąjungi-ninkams liko daug ginklų ir amunicijos.

— V. Vokietijos spauda paskelbė, kad Albanijoje pirmadienį lankėsi Bavarijos politikas Franz Strauss. Jis susitiko su Albanijos svarbiausiais vadais. Sakoma, kad Albanija nutarė baigti savo tarptautinį izoliavimąsi ir atgaivinti ryšius su kitomis pasaulio šalimis.

Rėmėjų turi transporto sekretorė Elizabeth Dole (5.7 nuoš.) ir jos vyras sen. Robert Dole (5.4 nuoš.). Kai kurie biznierių jau yra pagaminę sagtis, kuriose garsinami 1988 m. kandidatai „Dole and Dole for 88“. Dar minimas Indianos sen. Richard Lugar ir New Yorko respublikonas, buvęs kandidatas į gubernatorių Lewis Lehrman.

Sen. Baker konvencijoje pasakė piktą kalbą prieš demokratų kandidatą Mondale. Baker abu tėvai yra buvę JAV Kongrese, jo uošvis buvo Illinois įtakingas senatorius Everett Dirksen. Baker karo metu trejis metus tarnavo karo laivyne. Jis buvo pirmas Tennessee valstijoje išrinktas respublikonas senatorius. Jis pagarsėjo Watergate bylos metu, kur, nors būdamas respublikonas, jis nebijojo išeiti prieš savo partijos prezidentą Nixoną. Paskutiniu metu jis yra senato daugumos vadas.

Partijos platforma

Dallas. — Antradienis respublikonų konvencijoje buvo partijos platformos diena. Balsuojant paaiškėjo, kad platforma turi nemažai priešų, daugiausia kairiajame, „nuosaikiųjų“ respublikonų sparne. Nors jie garsiai šaukė „ne“, pirmininkavęs kongresmenas iš Illinois Robert Michel nusprendė, kad daugiau delegatų šaukė „taip“.

Platformoje partija žada skatinti žmonių taupumą, panaikinant mokesčius už pajamas, gaunamas iš bankų nuosimčių. Žadama kovoti prieš bandymus didinti pajamų mokesčius. Partija reme įstatymus, kurie draudžia žudyti negimusius vaikus. Užsienio politikoje partija sieks taikos būdama, kad „mūsų šalis būtų stipresnė už bet kurį galimą priešą“.

Platformoje sakoma, kad Jeruzalė toliau turėtų likti nedalomas miestas su laisvu visiems priėjimu į visas šventąsias visų tikėjimų vietas. Centrinės Amerikos laisvė ir saugumas lieka neatskiriama nuo mūsų pačių (laisvės ir saugumo). Bet kurie susitarimai dėl ginklų kontrolės su sovietais turi reikalausti pilno susitarimo pildymo, turi būti patikrinami ir turi turėti sankcijas už susitarimų nesilaikymą.

Respublikonų partija platformoje sako: „Mes pakartojame savo įsipareigojimus konstitucijos garantuotom kalbos ir tikėjimo laisvėm ir stipriai remiame teisę viešai tas laisves praktikuoti mokiniams, įskaitant jų teisę savanoriškai melstis mokyklose.“

KALENDORIUS

Rugpjūčio 23 d.: Pilypas, Rožė Limietė, Ringelė, Grauda.

Rugpjūčio 24 d.: Baltramiejus, Mykolė, Jaunutis, Aušrinė.

ORAS

Saulė teka 6:06, leidžiasi 7:43.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos ruošiamas Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 9 d. Minėjimas bus pradėtas vėliavų pakėlimu ir pamaldomis Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventovėje. Minėjimas 12 val. Kultūros centre.

Minėjime meninę programą atliks Udrų šeimos jaunimas — Darius, Baltija, Almis ir Vytis. Udrų šeimos meniniam vienetai, kurie su savo programa jau yra aplankę keletą lietuviškų kolonijų, vadovauja Rūta Udrinė. Prelegentu yra pakviestas P.L.B.-ės pirmininkas inž. Vytautas Kamantas. Minėjime ir pamaldose organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Be Udrų šeimos, minėjimo meninėje programoje pasirodys jauna dainininkė Vida Duobaitė.

Jonas Urbonas.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Tradicinė Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos ruošiamą gegužinę įvyks rugsėjo 16 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centro patalpose tuoj po lietuviškų pamaldų. Juozas Matekūnas išsiuntinėjo detroitiečiams piniginių laimėjimų bilietus, prašydamas juos išplatinti. Bilietėlių šaknelės reikia grąžinti iki rugsėjo 16 d. Reikalingos dovanos daiktiniam laimėjimams; juos prašome įteikti Juozui Matekūnui, Petronėlei Pajaujonei ar L.B.-ės valdybos nariams. Gegužinės pelnas — naudojamas apylinkės valdybos veiklai finansuoti.

Jonas Urbonas

POPIETĖ SU LIETUVOS DUKTERIMIS

Lietuvos dukterų Detroito skyrius rugpjūčio 12 surengė pikniką Sofijos ir Adolfo Vasiulių sodyboje, Manchestero apylinkė, šalia Dainavos. Kartu su rengėjais dalyvavo apie 80 žmonių.

Šiltai vidurvasario saulei kaitinant, pietvakarių vėjui gaidiniant, svečiai pabiro po kiemą ir sodą. Vasiulių dešimties akry sodyba — tai pasakiška vieta. Adolfo per kelio liko metų išaugintos eglės, kvapios pušys, berželiai, o Sofijos — margaspalviai gėlynai. Sode kelių rūšių vaismedžiai bei vaiskrūmės, lietuviški lazdynai, naujų pušaičių ir berželių daigai.

Nors erdviuose šeiminių namuose vietos užtektų daugiau kaip šimtui žmonių, svečiai buvo susodinti kieme — parke tarp lieknų pušelių. Lietuvos dukterys vaišino bent kelių patiekalų pietumis, kuriuos gavome už nedidelę kainą.

Kad organizacijos kasai paliktų daugiau pelno, suorganizuota dovanų laimėjimai. Brangiausias laimikis buvo Stasės Smalinskienės paveikslas, kurį, paskutinį bilietį nupirkęs, laimėjo šio dienaščio bendradarbis, fotoreporteris Kazimieras Srauskas. Sekančią dieną sužinojau, kad piknikas — išvyka Lietuvos dukterim suteikė apie keturis šimtus dolerių pelno, kuris bus panaudotas labdarai.

Lietuvos dukterų skyrių Detroito 1979 metais įsteigė mokytoja ir skautų veikėja Jūratė Pečiūrienė. Šiuo metu skyrius turi apie 50 narių. Anksčiau skyriui pirmininkavo Danutė Arlauskienė, po jos — Emilija Kutkienė ir Marija Jankauskienė. Dabar pirmininkauja Stasė Smalinskienė. Kitos dabartinės valdybos narės: vicepirmininkė Elena Karvelienė, sekret. Elena Baltrušaitienė ir narė Elena Jokšienė.

Per penkerius veikimo metus LD Detroito skyrius jau yra daug gero padaręs, jo nariams lankant senelius ir šiaip paligusius tautiečius. Tik skryčiaus veikla kažkodėl vis gaubiamas tylos. Ir šios išvykos metu, svečiams vaišinant, pirmininkė ar kuri kita valdybos narė galėjo apie savo ligšiolinę veiklą bei ateities planus šį tą papasakoti, bet to nepadarė. Tikėjimės, kad Detroito Lietuvos dukterys nepasitenkins tik pyragų — kepinų išpardavimais bei vienu kitu pikniku, bet rudenį ar žiemą suorganizuos ir kokių reikšmingesnių renginių salę.

Alfonsas Nakas

MOKSLO METŲ PRADŽIA

„Žiburio“ mokykla naujus mokslo metus pradės rugsėjo 8 d. 9 val. ryto Kultūros centro patalpose. Pirmąjį šeštadienį pamokos tęsis tik iki 12 val., o kitais šeštadieniais iki 1 val. p.p.

Nereikia niekam aiškinti, kokią svarbą vaidmenį atlieka savos kalbos žinojimas kovojant su nutautimu. Tą visi gerai žino. Tad kviečiu visą mūsų prieauglį į šeštadienį mokyklą. Šalia aukštesniųjų skyrių veiks darželis ir priešmokyklinio amžiaus klasė, į kurią priimami vaikai jau nuo dviejų ir pusės metų amžiaus su sąlyga, kad tie vaikučiai jau yra gerokai „subrendę“. Pradedančius pirmą kartą lankyti mokyklą prašau užregistruoti iš anksto pas tėvų komiteto pirmininkę R. Polteraitienę tel. 464-7898 arba pas mane tel. 268-7970. Jei kam užregistravimas iš anksto sudarytų kokių nors nepatogumų, priimsime juos ir pirmą šeštadienį mokykloje.

Tad iki pasimatymo rugsėjo 8 d. „Žiburio“ mokykloje.

Mokyklos vedėja

Vyčių choras, vadovaujamas Fausto Strolis, pasirodys Lietuvos Vyčių seime rugpjūčio 24 d.

Prano Zapolio vadovaujama Vyčių tautinių šokių grupė pasirodys Lietuvos Vyčių seime.

TRUMPAI

Mokslo metai „Žiburio“ lituanistinėje mokykloje prasidės rugsėjo 8 d. Rugsėjo 9 d. „Žiburio“ mokykla organizuoti dalyvauja Tautos šventės minėjime ir pamaldose. Raginame visas šeimas leisti savo prieauglį į lituanistines mokyklas. „Žiburio“ mokyklai ir toliau vadovaus ilgametė jos vedėja — Danutė Dovenienė.

Informacija apie „Lietuvišką sodybą“ Clevelande platina LB-ės valdyba. Rugpjūčio 26 d. į Detroitą atvyks Lietuviškos sodybos administracijos atstovai suteiks platesnį pranešimą Šv. Antano parapijos patalpose.

Farmacininkė — L. B-ės Detroito apylinkės valdybos narė — Nijolė Zelwinder žiemos sezono metu planuoja kas antrą sekmadienį po pamaldų tikrinti kraujo spaudimą.

Marytė Petrušienė ir Jonas Urbonas yra pakviesti vadovauti „Reagan-Bush“ rinkiminei akcijai Michigano valstijos lietuvių tarpe.

Andrius Anužis yra vienas iš Michigano delegatų Respublikonų konvencijoje. Saulius Anužis nebuvo išrinktas Respublikonų kandidatų į Michigano Valstijos seimelį pirmininiuose rinkimuose. Balsavimai įvyko rugpjūčio 7 d. Jis dėkingas visiems lietuviams, kurie parėmė jo kandidatūrą. Linkime Sauliui nenuleisti rankų. Pirmieji žingsniai visuomet sunkūs. Kitą kartą laimėsime!

Jonas Urbonas

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

VYČIŲ CHORO VEIKLA

Rugpjūčio 12 dieną apie 300 svečių susirinko į M. ir A. Rudžių sodybą ypatinga progą. Tai buvo trejetas įvykis: Maldos diena už Lietuvą, Šv. Kazimiero jubiliejus prisiminimas ir Am. Lietuvių Romos Katalikų moterų s-gos 70 metų sukakties paminėjimas.

Erdviame kieme buvo išties daug palapinių, pačioj didžiausioj paruoštas altorius, o svečiams parūpinta daug suolų ir kėdžių. Pamaldos prasidėjo 1 val. p.p. eiseną prie Šv. Kazimiero statulos, L. Vyčių chorui giedant Marija, Marija. Dviem vyrams paėmus statulą, eiseną pasuko link altoriaus, visiems giedant Pulkim ant kelių.

Pamaldas laikė vysk. V. Brizys, koncelebruojant keturiems kunigams.

Mišių metu lietuviškas F. Strolis sukurtas Mišias giedojo L. Vyčių choras. Per pamokslą vysk. V. Brizys ypač išskėlė religijos ir maldos reikšmę. Taip pat choras pagiedojo specialiai šv. Kazimieriui sukurta giesmę, o Herkulis Strolis smuiku atliko 2. kūrinius: Haendelio Largo iš operos Xerxes ir S. Bacho Bourrée. Chorui dirigavo muz. Faustas Strolis, o jam ir smuikininkui akompanavo Robertas Mockus.

Pamaldos baigtos Amerikos ir Lietuvos himnais, giedant L. Vyčių chorui ir visiems dalyviams.

M. ir A. Rudžiai, negailėdami išlaidų, suruošė savo daržinėje pietus visiems dalyviams. Neturko nė įvairių gėrimų.

Svečių tarpe dalyvavo daug žymių visuomenės veikėjų: Jonas ir Ona Kavaliūnai, dr. A. ir J. Damušiai, daug vyčių veikėjų, o taipgi ir A. Liet. Kat. Moterų sąjungos daugybė narių ir valdyba. Šiais metais centro valdybą sudaro Julie Mack, pirm., dvi vicepirm.: Viktorija Leona ir Aldona Shumway, sekret. Daina Dumbrienė, izd. Vida Sakevičiūtė, izdo globėjos — Bronė Nedzveckienė ir Ona Šlietienė.

Diena pasitaikė puiki, šeiminkai rūpestingi ir lietuviškai vaisingi, todėl visi gerai jautėsi ir dar ilgai kalbėjosi susitikę savo pažįstamus ir draugus.

L. Vyčių choras uoliai repetuoja, nes prieš akis L. Vyčių konvencijai, kur Vyčių choras pokylio metu turės atlikti vakaro programą kartu su Jaunų vyčių šokių grupe.

A.P.B.

GEGUŽINĖ CHICAGOJE

Lietuvos vyčiai ruošia gegužinę rugsėjo 2 dieną Vyčių sodyboje Chicagoje. Lietuviai yra kviečiami į dalyvauti. Bus skanaus lietuviško maisto. Veiks laimės šulins. Bus ir geras orkestras šokiams. Pradžia 2 val. po pietų.

E.P.

KULTŪRINIS PARENGIMAS

Lietuvos Vyčių organizacijos seimas prasidėjo vakar. Šį vakarą seimo dalyviai vyks į Šv. Jurgio bažnyčią Bridgeporte. Septintą valandą bus ten Mišios. Ne tik Birdgeport, bet ir kaimyninių parapijų lietuviai atvykite į pamaldas kartu pasimelsti, kad Dievas padėtų vyčiams ir toliau dirbti katalikų Bažnyčios ir savo tėvynės Lietuvos naudai.

Ryt vakare, rugpjūčio 24 d., 8:30 valandą vyčiai turės kultūrinį renginį. Jis bus Conrad Hilton viešbučio Boulevard kambaryje. Programoje dalyvauja Fausto Strolis vadovaujamas vyčių choras, Prano Zapolio vadovaujama tautinių šokių grupė ir Suzuki

rugpjūčio 12 d. Vasiulių sodyboje gegužinės metu.

Nuotr. K. Srauskas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

smuikininkai. Taip pat dalyvauja mūsų žymusis solistas Algirdas Brazis. Ne tik vyčiams, bet ir svečiams bus įdomu išgirsti, pamatyti ir pasidžiaugti vyčių meninėmis jėgomis. Cikagiškiai lietuviai atvykite. Iš anksto paskambinkite vienai iš tos šventės rengėjų Sabina Klatt telefoną 887-0066 arba Alice Kent telefoną 436-0427. Tame parengime galėsite įsigyti bilietus ir į seimo banketą.

E.P.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Ofiso tel. RE 7-1168;

Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. KRISTINA MAŽEIKI

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4

o—8 antr. 12—o, penkt. 10—12, 1—o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Tel. 434-1818 ir 476-3344

Res. 852-0889

Val.: pirm., antr. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah

Vidaus ligų specialistas

Diabeto, thyroido, impotencija

ir kitų harmoninių negalavimų

2454 W. 71 St. Chicago

Tel. 778-5099

Val. pagal susitarimą

24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Pirm., antr., ketv. ir penkt.

valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIZINAS

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772

DR. PETRAS ŽILIOJA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm., antr. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Stebuklas!

JAUNIMO LŪPOSE — TIK LIETUVIŲ KALBA

Ach, tie mūsų, svetur išmes-
tu „lietuvninkėlių“, „natū-
ralieji jausmai“...

Verkti, liūdėti, guostis — ar
neapžįstame šiose prakait-
tai prie mūsų būdo priglu-
siose dvasios nuotaikose tuos
pastovius, nenumaldomus sa-
vo palydovus, kas kartą išny-
rančius paviršium, kai tik pris-
mename savo, kaip lietuvių,
padėtį, kai tik apmąstome
„lietuvybės būklę išsivijoje“?
Liūdime, iš po kojų netekę
gimtąsias žemes; verkiamo,
matydami savąjį jaunimą vis
greičiau tirstant tautų ly-
dinimo katilė; guodžiamės ne-
bent tik tuo, kad tas jau-
nimas retykiais dar sugeba
vikrai tirti klumpakojį ir
skardžiai suleisti liaudies
dainą (nors paguodos saldu-
mą čia pat nupučia mūsų vi-
sų gerą vardą apdėgiantis
kelių chuliganų siautėjimas
lietuvius priėmusiame viešbu-
tyje...).

O kai mintis nukrypsta į
patį tėvynę, dar stipriau
spūsteli gūdomas, pagal-
vojus, kad gal niekad neteks į
ją gyviems sugrįžti, kad, vie-
ną dieną jai išsikovojuos lais-
vę, tėvų žemėje prieglobstį
ras gal tik mūsų pelėnai...

Žinoma, net ir dejonėse pa-
skendę, neparandame vil-
ties. Ją prarasti būtų netgi
nepadoru. Tačiau šito jausmų
derinio — nuolatinio liūdesio
ir gan abstrakcijos, vien tikė-
jimu pagrįstos vilties —
mums kažkaip neužtenka.
Norėtum kažko daugiau. Norė-
tum bent kartą kuo nors kaip
reikiant pasidžiaugti, pasi-
džiaugti taip, kaip džiaugiasi
vaikai — tyrai, pilnai, be
graužaties priemaišų.

Ar šitoks besąlyginis
džiaugsmas mūsų likimo at-
žvilgiu nėra įmanomas? Ar
išsivijoje šitaip džiaugtis tu-
rime ko?

O taip, vis dėlto turime! Tik-
rai turime. Pavyzdžiui...

400 mylių į rytus nuo Chi-
cago, Ohio valstijos gilioje
provincijoje, tarp žalių kalvų,
mirkuliuojančių ežerų ir gelto-
nų kukurūzų laukų, yra tokia
nuošali vietelė. Čia kiekvieną
vasarą susirenka būrys jauni-
mo ir vyresniųjų, vedamų vie-
no tikslu, vieno siekio: dviejų
savaičių tarpsniui visiškai
pasinerti į pasaulį, kurio *vien-
tiniškas valdovas yra lietuvių
kalba*. Ar girdėjome, kad mū-
sų septyniolikmetė, devy-
niolikmetė, net jaunos lietu-
vės motinos, tempiančios už
rankų savo mažylis, kada
nors tarp savęs klegėtų ang-
liškai? *Ką — angliškai?*
Juokingas klausimas. Juk
dažnai nieko mūsų jaunimo
lūpose negirdime, kaip tik
anglų kalbą. Jau vertiau
reiktų klausiti, ar beužtikime
juos kada nors spontaniš-
kai besikalbančius *lietuviš-
kai*. Net ir Jaunimo centre,
net ir šeštadieninėje moky-
loje pamokos metu, net ir
skautų stovykloje... Bet Lietu-
vių jaunimo s-gos Rysių cent-
ro rengiamame liuanistikos
seminare prie Akrono (Ohio)
viskas vyksta absoliučiai prie-
singai. Čia to paties jaunimo
negrindime savitarpį šneku-
čiuojantis *kitai nei tik lietu-
viškai!* Čia anglų kalbos var-
tojimas yra toks pat griežtas
— ir savanoriškai prisimties
— „tabū“ kaip ir normaliojo
šeimojo kraujomaiša. Net ir
pašaliniamis nesiklausant nie-
kas čia nedrįsta persimesti
svetimos kalbos žodžiais.

Nejaugi? Kaip tai gali būti?
Juk tai beveik neįtikėtina.

Taip, tuo netikėjo ir šių ei-
lucijų autorius, kai pirmą sykį
prieš ketverius metus buvo pa-
virstas tame seminare dės-
tyti lietuvių kalbos gramati-
ką. Girdėjo jis ten jau
ankčiau buvusių posakį, kad
seminare net ir *sapnuojama*
lietuviškai, tačiau manė, kad

tai tik toks patriotinis pasigy-
rimas, tik seminario rengėjų
gražaus noro išraiška, žodžiu
— idealus troškimas, o ne re-
ali tikrovė. Ir kaip jis apsiriko!
Išbuvo jis tada seminare dvi
savaites ir po to kiekvieną
vasarą jį vėl sugrįždavo, bet
niekada, nė vieno karto ne-
lietuviškai kalbančių jaunų jo
dalyvių taip ir neužtikio. O
bandė, o stengėsi taip sau, „iš
pasalų“ užklupti ką nors prieš
tėvų kalbą nusidedant. Mat
toje seminario sodyboje yra
vingiuotų, miško ir šlaitų
atskirtų kelių, kur jaunimas
mėgsta mažomis grupelėmis
po pamokų pasivaikštinėti,
medžio pavėsyje atsikvėpti,
romantiškas svajas pasva-
joti... Pagalvojo, kad taip nors
kartą kuriuo vingiu pats pasi-
sukęs netikėtai ir užlėks ant
porėles ar šiaip draugų, iš-
slapčiomis besikuždančių ang-
liškai. Taip, porėles ar arti-
menų draugų būrelius už
posūkio jis užtikdavo, o vėjas
priartindavo jų linksma ar
švelnų čiulskėjimą, bet... vi-
suomet tik lietuviškai, tik lie-
tuviškai. Be išimties... Stai
kaip.

Ir tai dar ne viskas. Tas
nepaprastas jaunimas semi-
nare lietuviškai ne tik kalba-
si (ir sapnuoja). Jis dvylika ar
keturiolika valandų per dieną
lietuviškai ir mokosi, įsi-
kniaubęs į knygas, kurių čia
ant stalų, kėdžių ir lovų
išdrabstyta krūvų krūvos.
Skaityto Sruogos „Milzino
paunksmė“, Landsbergio
„Keturi stulpai turkaus aiš-
tėje“, Sajos „Mamutų
medžioklė“, Ostrausko „Kvar-
tetą“. Rija lietuviškus roma-
nus, apysakas, poeziją. Ir ne
tik rija, kas kitų parašyta, bet
ir patys rašo. Stai šiemet dra-
mos kurso (vedėja I. Gražytė-
Maziliauskienė) klausytojai,
būreliais pasiskirstę, suvai-
dino savo pačių sukurtus tris
skirtingus vienaveiksmius
vaizdelius (užžupimai tokių
buvo net keturi). Ir ne tik dai-
liuioju žodžiu jie užsiminėja.
Idėmiais studijuoja ir tėvų ša-
lies istoriją, senąją ir nau-
jąją, gilina į ūkanotos pra-
ties mitologiją, susitelkia
ties kraupia dabartimi. Šie-
met ypatingo dėmesio skirta
Lietuvos neriklausomybės
metams, tos nepriklausomybės
skaudžiam netekimui. Tai mū-
sų liuanistikos mokyklų isto-
rijos programoje palyginus
apleista sritis. Seminare šiais
metais iš to laikotarpio buvo
praveisti trys kursai (du ap-
žvelgė politinę-socialinę, tre-
čias — kultūrinę istoriją). Vie-
no tokio kurso pabaigoje
studentai, apsišarvavę anų
dienų šaltiniais, mėgino įsi-
jausti į paskutiniosios nepri-
klausomos Lietuvos vyriausy-
bės padėtį ir spręsti sunkų
klausimą, ar gerai bei tikslin-
gai ji tada laikėsi, ir dar sun-
kesnį klausimą, ar 1939-40 m.
būtų buvę galima geriau pri-
rūšėti lietuvių tautą, jei būtų
tada buvę suprasta, jog Lietu-
vą netrukus užslėgs ilga oku-
pacijų naktis... Diskusijų lygis
nustebino net patį kurso
lektorių prof. L. Sabaliūną.

Nustebino... ir pradžioje.
Ir kaip nenustebins, kaip
nepradžiugins, kai matome
jaunųjų atžalyną taip uoliai,
taip ištikimai primant jo tė-
vų pačias geriausias savybes:
prisirišimą prie lietuvių kal-
bos ir atsėdėjimą Lietuvos
istorijos, kultūros bei politi-
tikos pažinimui. Tiesa, eina
čia kalba tik apie viso mūsų
išsiviskojo atžalyno nedidelę
dalelę, bet juk „visko norėti“
ir negalima!

O ir tos atkakliai ištikimos
mažumos atžvilgiu kyla įdo-
mos klausimas: iš kur gi ta jo-
sios atkakli ištikimybė? Ko-
kia yra šito „stebuklo“
paslaptis? Atsakymo
pasieškosime rytoj. M. Dr.

SOVIETŲ RUSIJA GINKLAIS NORI PRALENKTI AMERIKĄ

Ką jie seniai daro, tuo kaltina kitus

Susizinojimo satelitai

Siandieniniame pasaulyje
nepaprastai svarbu palaikyti
nenutrūkstamus tarpusavio
ryšius. Amerikai yra didžiai
svarbūs jos ryšių satelitai:
esantieji erdvėje JAV sateli-
tai aptarnauja 75% karinės
svarbos ryšius. Pagal adm. B.
Inmaną, „Amerika yra stip-
riai priklausoma nuo geros
satelitų tarnybos, o ypač nuo
ryšio satelitų. Sovietams tai
jau ne taip ir svarbu, nes jie
turi ir kitokių ryšių — susi-
zinojimo priemonių“.

Kyla klausimas: kodėl JAV
tik dabar taip rimtai susirū-
pino ASAT ginklo išsivysty-
mu? Į šį klausimą atsako Pen-
tagono žinovai, kurie yra
susirūpinę priešginklio isto-
bulinimu prieš Sovietų esa-
mus satelitų naikintojus.

Pirmą kartą didžiulį rūpestį
sukėlė sovietų šnipinėjimo
satelitas RORSAT (angliško-
je terminologijoje: Radar-
equipped ocean reconnaissance
satellite ar radaru aprūpintas
oceanų sekimo satelitas). Šis
atomine energija varomas
satelitas pasaulyje sukėlė
daug susirūpinimo 1978 m.

Kaip žinoma, jis nukrito ir
šiaurinės Kanados negyvena-
mus plotus. Tas sudužęs sate-
litas sukėlė radijo aktyvią tar-
šą. Kitas toks pat RORSAT
nukrito žemės keliuose gaba-
lose: vienas nusėdęs pietni-
niame Atlante, o kitas gaba-
las Indijos vandenynė 1983.

Šie sovietų satelitai gali
susekti JAV ir kitų kraštų lai-
vynus virš vandens ir po van-
deniu bet kokiam orui esant.
Bijoma, kad šie RORSATai
gali neutralizuoti Trident
nardiavus, kurie yra buvę
nusekiami, kai jie pasislėp-
davo po vandeniu.

Taigi žudikai — satelitai,
skridami į savo taikinį, skrie-
ja pasakišku greičiu: maž-
daug 8 km per sek. Nors
satelitas ir nebūna ginkluo-
tas sprogstama medžiaga, bet
jo greitis yra toks mirtinas,
kad jis susidūręs su taikiniu jį
sunaikina ir pats susina-
kina.

JAV ASATO bandymai
tęsis visą 1984 m. vasarą. Vie-
name iš jų bus panaudota ir
sprogstama medžiaga. Aišku,
kad šios žinios kol kas yra lai-
kamos griežtoje paslapyje.
Jeigu visi bandymai vyks sėk-
mingai, tada po trejų metų
(1987) ši gynybos sistema bū-
sianti pasirėmusi sutikti
priešą ir šiame erdvių fronte.

BRONIUS AUŠROTAS

Amerikos ASAT sistema

Sios raketos amžius nėra il-
gas (kai ji išsauta iš po lėk-
tuvo skrenda į taikinį). Ta-
čiau šio krašto priešininkų
užsispyrimas neleisti ją tobu-
lai išvystyti gali būti labai il-
gas. Ji nėra ginkluota sprogs-
tama medžiaga, bet
priešininko raketos sunaikina-
mas yra paremtas neįsivaiz-
duojamo greičio principu. Bet
jos greitis dar nėra toks, kad
ji galėtų tapti satelitu, tai yra
išeiti į orbitą: ją iššovus ji
skrenda tiesiog į taikinį jį su-
naikinti. Ji išsaulina tik iš
lėktuvo.

Nėra jokios abejonės, kad
Amerikos ASATO eksperi-
mentai bus budriai sekami so-
vietų atitinkamų tarnybų.
Tikima, kad tie aukštai skrie-
ja satelitai galės susekti JAV
ASAT raketas, kai pastaro-
sios pasieks erdvių aukštum-
as.

Sovietų priešingumas

Nėra jokios abejonės, kad
sovietai kels propagandinį
triukšmą, kaltindami JAV,
jog šie ASATO bandymai
sukelia grėsmę pasaulio tai-
kai ir pastovumui.

1983 m. balandį JT Sovie-
tų nusiginklavimo delegacijos
galva Viktor Israelianas taip
pareiškė: „Ginkluotos anti-
satelitinės sistemos sukū-
rimas erdvėje, be abejonės,
žymiai pakenks esančiame
pasaulyje pastovumui. Ginklu-
oti satelitai erdvėje išves iš
pusiausvyros nusistovėjusią
tvarą, priartindami bran-
duolinio karo pavojų. Šio karo
naikinamoji jėga grės visai
žmonijai“, taip aiškino JT
forume Sovietų atstovas.

Kiek vėliau, rugpjūčio mė-
nesį (1983) pusegyvi sovietų
diktatorius Jurij Andropovas
susitikęs JAV senatorių gru-
pę, pastaruosius skatino „sus-
taudyti JAV satelitinio gink-
lo bandymus. J. Andropovas
„priešakavo“, kad sovietai
niekada nepakels ir erdves
antisatelitinį ginklų.“
(galimas dalykas, kad „Buda-
pešto mėsininko“ kreipimasis
į JAV senatorius galėjo kai
kuriuos nuteikti, kad taip tik-
rai ir bus, ką postragavo
pasauliui žinomas vengrų tau-
tos žudikas — A.B.).

1983 m. pabaigoje Sovietai
dar garsiau reikalavo, kad
šios rungtynės būtų sustab-

dytos. Taip pvz. Maskvos
radio gruodžio 17 d. trimita-
vo: „JAV, mėgindamos nau-
jus satelitus, naikintojus,
išplečia ginklavimosi varžy-
bas į erdves. Tik nieko nusi-
manantis pilietis (apie vyra-
vimą erdvėje) galėtų galvoti,
kad tokia galybė, kaip Sov. S-
ga, erdvių tyrinėjimo pionie-
rius, galėtų sutikti, kad JAV
pasiektų karinę persvarą
erdvių ginklavimosi varžybo-
se“, aiškino pasauliui Krem-
lius.

Žinoma, Amerikai tęsiant
ASAT bandymus, Maskva ir
toliau gąsdins pasaulį apie
galimą dviejų galybių bran-
duolinį karą. Kaip JAV, klau-
sydama šių nepagrįstų kal-
tinių, turėtų laikytis?

Sovietai meluoja

Nenuneigiamas faktas yra
tas, kad Sov. S-ga jau 1971 m.
turėjo paruošusi ASATO sis-
temą. Tiesa, Nixono detentės
metu šie bandymai buvo gero-
kai pristabdyti. Tuo tarpu
JAV ligi 1975 m. neturėjo jo-
kios ASAT sistemos. Jau 1976
m. sovietai pradėjo naują
ASAT erdvių karo programą.
Tos programos tikslas yra bu-
vęs patobulinti jau esamą
ASAT pajėgumą.

JAV žvalgyba iš daugelio
šaltinių yra surinkusi pati-
kimas žinias apie Sovietų
ASATO eksperimentus. Iš jų
vieną kaip būdingą būtų gali-
ma taip pavaizduoti.

Kur nors raketų iššovimo
poligone rytuose už Aralo eže-
ro, centrinėje Azijoje, page-
rinta ICBM — Intercontinental
Ballistic Missile —
tarpkontinentinė balistinė
raketa išvežama iš bunkerio ir
rašunama į tik praskridusį
satelitą. Jį greit prisieja bū-
dama trumpesnę arčiau že-
mės trajektorijoje. Jau antra-
me užskridime naikintojas —
raketa sutinka savo taikinį.
Gal kokią mylią atstume prieš
taikinį naikintojo sprogs-
tamoji galvutė suskyla į šimtus
šrapnelių, kurie savo grei-
čiu sunaikina prieš juos
atskrendantį satelitą. Naikin-
tojas — raketa, atlikusi jai
pavestą darbą, sugrįžta į
atmosferinę erdvę ir sudega.
Gal būt tai todėl taip sureži-
suota, kad naikintojas nepa-
tektų į smalsų JAV žvalgybi-
ninkų rankas.

Amerikos aukštai skriejį
satelitą užregistruoja tokius
sovietų bandymus 1982 m.
birželio 18 d. Amerikiečiai
specialistai nustatė, kad tos

dienos sovietų bandymai bu-
vę labai plačios apimties. Bu-
vo išsautos dvi ICBM, dvi
priešbalistinės raketos —
ABM, viena balistinė raketa
išsauta iš povandeninio lai-
vo, kaip ji vadinama SLBM,
du karški satelitai bei viena
SS-20 vidutinių nuotolių balis-
tinė raketa ir vienas satelitas
— naikintojas.

Erdvių analistas Nicholas
Johnson, dirbąs Teledyne
Brown inžinerijos b-vėje, Colo-
rado Springs, Col., tvirtina,
kad „šis sovietų bandymas pri-
minė tikrą branduolinio karo
pradžios scenarijų“. Viena šio
scenarijaus dalis siekė
neparodyti JAV šio pratimo
tikrojo tikslo.

ASART — sovietų arsenalo dalis

Iš ankščiau minėtų ir kitų
surinktų žinių apie Sovietų S-
gos ASATO sistemą spren-
džiama, kad šis erdvių gink-
las yra svarbi sovietinio
arsenalo dalis. Anksčiau
cituotasis Johnson teigia, kad
„Sov. Rusija šiuo metu yra
pasiruošusi ne tik kariuoti
erdvėje, bet ji tokį karą gali
remti jos turimais ištekliais“.

Sovietų ir JAV karinės gali-
mybės erdvėje yra gana skir-
tingos. Taip pvz. sovietinė
sistema yra satelitinė ir
nesunkiai gali būti pritaikyta
orbitinėms operacijoms.
Satelito galvutė yra ginkluo-
ta jautria sprogstama me-
džiaga, kuri, nežūrint sateli-
to aukščio, yra visuomet
veiksminga.

Kaip sovietinei, taip ir
amerikinei sistemai reikia
daugiau vienos valandos lai-
ko, ligi satelitas — naikin-
tojas gali būti išsaulinamas ir
numatytą taikinį. Esą sovie-
tai, tobulindami šį ginklą,
pažengę taip toli, kad jų
satelitas — naikintojas gali
po trijų valandų nuo iššovi-
mo sutikti numatytą taikinį.
Tai reiškia, kad laiko požiū-
riu satelitas naikintojas gali
sunaikinti priešą po dviejų
orbitinių skrydžių aplink že-
mę.

Nežūrint sukaupyt neabejo-
tinų įrodymų, kad Maskva tu-
ri veiksmingą ASATO siste-
mą, Kremlius, viską
nuneigdamas, tvirtina, jog jų
turimi satelitai — naikintojai
„tėra tik Pentagono vaizduo-
tės sukurtas mitas“. Maskva
trimituoja, kad JAV mili-
taristai tuos sovietų ginklus
sugalvojo, kad galėtų iš kon-
reso iščiulpti kuo daugiausia
pinigų ginklavimosi varžy-
boms tęsti. Maskva teigia,
kad j erdves tėra išsauti tik
„mokslinio tyrinėjimo sateli-
tai“. Kaip tokie jie buvę už-
registruoti JT, na, ir toje orga-
nizacijoje niekas neprote-
stavo.

Sovietai tobulina laser ginklus

Jau 1980 m. prezidentas
Carteris buvo įspėtas, kad
sovietai žemėje ištobulinę la-
ser ginklą, spindulius, galin-
čius pasiekti žemai skrendan-
čius satelitus. Užtenka kelių
minučių sutelktinės šiluminės
energijos numatyto satelito
kontrolės įrengimams vi-
siškai sugadinti.

Mėnraštis „Air Force“ 1983
m. pradžioje rašė, kad yra
netiesioginių įrodymų, jog so-
vietų kosmonautai, skridę
satelite Saliut 7, manevruoda-
vę savo mašiną į tokią pozic-
ciją, kad ji galėtų nutaikyti
žemėje tobulinami ASATO
laseriniai spinduliai — gink-
lai. Kada Saliut skrisdavo per
sovietų teritoriją, jo igulai bu-
vo įsakytą užsieti „Goggles“,
atseit, tam, kaip rašo mėnraštis,
kad iš žemės būtų galima
laser spinduliais taikyti į prak-
skendantį kūną. Na, ir tam,
kad nepažeistų Saliut igulos.

JAV Jungtinio štabo žval-
gyba numato, kad maždaug
apie 1990 metus sovietai
pakels į erdves antisatelitinę
laser ginklų sistemą. Gal koks
pastutinis satelitų, išsautų į
erdvės iš galingų raketų, galės
sunaikinti bet kurį pageidau-
jamą taikinį — satelitą.

Admirolas Bobby Inman
samprotauja, kad „tuo metu,
kai viena pusė įgyja persva-
rą, tada nustoja pusiaus-
vyros. Sovietų S-ga jau dabar
turi galimybę pažeisti mūsų
satelitus, skrendančius žemoje
orbitoje. Taigi Amerikos
ASATas yra kaip tik reikalin-
gas šiais pusiausvyrai išlai-
kyti. Galima prielaidžiai,
kad šiuo metu nė viena pusė
nematys jokios naudos išves-
tis iš rikiuotės prieš sateli-
tus. Žinoma būtų daug geriau,
jeigu nė viena pusė neturėtų
ASATO ginklo. Amerika mė-
gino tartis su sovietais, bet
pastarieji tam pasitarimui
neparodė geros valios. Taigi
gal tik tada bus galima derė-
tis, kai ir JAV turės kokią
nors prekę siūlyti“, aiškino
būklės žinovas mėnraščio
redakciji.

Sovietų ginklaia erdvėje nėra
nesveikos vaizduotės pada-
riny. Jie tikrai yra ir sudaro
rimtą grėsmę pasaulio taikai.
Galvojant apie ateitį, sunku
horizonte įžvelgti prošvaistes.
Sovietai stengiasi kariškai vy-
rauti erdvėje, prileisdami,
kad „tas, kuris valdys erdvę,
valdys pasaulį“. Tuo pat metu
komunistinė propaganda sten-
giasi pavaizduoti Ameriką
kaip taikos priešą. Kaip JAV
žinių tarnybos šios sovietų
melus atremia? Pataikavimu
ir nuolaidžavimu komunis-
tams ir savo vyriausybės nie-
kinimu.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos
VLADAS RAMOJUS

9

Ir kai kun. Jonas Petėnas vėliau iš Chicago
išvyko į New Yorką ten dirbti pastoracinio ir visu-
meninio darbo, kai ten perėmė „Ateities“ redaga-
vimą, ne kartą laiškais rašė: parašyk „Ateičiai“ to-
kia ir kita tema straipsnį, už tai atsilyginsiu alaus
asoteliu. Alaus asotelis mums, aukštaičiams-biržė-
nams, reikė padėką ir širdį. Kun. J. Petėnas šir-
dimi ir žadėdavo atsilyginti už straipsnius. Kiek
straipsnių parašė jo redaguojamai „Ateičiai“, ne-
su suregistruos.

Paskutinį kartą buvom susitikę atmintingą 1956
metų liepos 1 d., kai pirmosios JAV ir Kanados Lie-
tuvų Dainų šventės proga į Chicago suplaukė tūks-
tančiai tautiečiai. Tą rekordinio karščio Chicagoje
sekmadienį didžiosios šventės proga pagrindinės
Mišios lietuviams buvo atnašaujamos didžiausioje
Chicago lietuvių Šv. Kryžiaus bažnyčioje, išliku-
sioje milžiniškų skerdyklų pašonėje Town of Lake
rajone. Tose skerdyklose savo laiką dirbo pirmosios
lietuvių ateivių kartos. Į savąją šventę ir į Mišias
suplaukė tiek žmonių, kad į per tūkstą tūlpinan-
čių bažnyčia toli gražu visi netilpo. Spūstis buvo
gatvėje ir klebonijos kieme, nes šventoriaus, kaip to-
kio Šv. Kryžiaus bažnyčia neturėjo.

Būdamas vienu tos šventės rengėjų komiteto na-
rių ir visokių pareigų šventės rytą dar tebeapau-
džiamas, į pamaldas atvykau kiek pavėlavęs. Todėl
ir į bažnyčią įsisprausti negalėjau, nors ten aukštai
prie vargonų sėdėjo muzikas Stepas Sodeika ir
Mišias giedojo gerai pažįstamas „Dainavos“ an-
samblis.
Nuėjau į klebonijos kiemą. Žiūriu ten ir kuni-
gas Jonas Petėnas su breiviorium rankose, tarp
žmonių įsispraudęs, meldėsi karštuose saulės spin-
duluose. Tą akimirką jis man atrodė kaip šventas.
Tačiau kartu sunku patikėti, kad tai buvo vie-
nas paskutinių pasimatymų su juo šioje žemėje. Su
tuo tvirtu Aukštaitijos ažuolu, atlaikiusiu bolševikų
kalėjimą ir kitus nedalios laikus. Ir mano atsimini-
muose, kaip kunigas ir žmogus, Jonas Petėnas liko
vienas ryškiųjų asmenybių, spaudos darbininkų ir
taurios širdies žmonių, nors gyvenimą paskyrusio
daugiau gal rožančių, tačiau iš klebonijų išsprukus
nevangusio ir „tancius“ geria to žodžio prasme.
Po jo mirties, vienas artimųjų draugų — kun.
dr. Feliksas Gureckas nekrologu kun. Joną Petė-
ną taip apibūdino: „Kiek tik prisimenu, jis niekuo-
met nesirgo ir nesiekėdavo savo sveikata. Jei kas
jam lietuvišką tvirtybę primindavo, juokais paaiš-
kindavo, kad visa daro „geras kraujas“. Savo drau-
gams buvo labai ištikimas. Nors buvo jautrios šir-
dies ir giliai pergyvendavo žmonių nedėkingumą,
tačiau iš to didelių išvadų nedarė: apsisukęs vėl bu-
vo linksmas, kalbėjosi, juokavo“ (Esame nemarūs,
1977 m. psl. 130).

Štai viena kita ištrauka mano paskelbtų atsi-
minimų po kun. Joną Petėno mirties iš karto pra-
leisčių valandų dr. K. Štopienės namuose:
„Kalbos, prisiminimai ir įspūdžiai trijų biržėnų
(kun. Jono, Aloyzo Barono ir mano) tarpia srove
plaukė. Kartu buvo ir merginos. Kun. J. Petėnui
kiek pakalbėjus, „vėlinas“ jam šovė galvon. Reikia
Baroną tuojau pat apvedinti su ten pat esančia

Laimute. Jau pats laikas, nes vėliau senbernystė at-
seksianti...

„Ką sugalvojo, tą ir vykdė. Būsimiesiems
jaunavedžiams nespėjus nė žodžio ištarti, pačiuo
nuo spintelės maldaknygę, surišo jauniesiems ran-
kas na ir skaitė iš tuščio maldaknygės viršelio mal-
das. Kiek ten buvo sąmojų, originalių minčių ir
pašalusių nuotaikų. Teisingai Leonardas Žitkevi-
čius nekrologe po jo mirties rašė, kad, kai Biržų
gimnazijoje išėdavo Jonas Petėnas savo sukurto
monologo skaityti, klasė plysdavo juoku. Tokį pat
kun. Joną mačiau pirmąjį susipažinimo vakarą
Litanicos gatvėje Chicagoje, kai jis Aloyzui ir Lai-
mutei, jo žodžiais, davė „mažąjį šliubelį“, prigrąši-
damas nebeieškoti jam kitų merginų, o jai — kitų
vyrų...“

Tačiau vienu atveju linksmadarys kun. Jonas
Petėnas, buvo supykęs. Vėl ištrauka iš tų pačių
mano spaudoje skelbtų atsiminimų:

„Kai Lietuvių rašytojų draugijos premiją laimė-
jo Pulgis Andriūsis, Chicagoje jam buvo surengtos
premijos įteikimo iškilmės. Pulgis, žinoma, iš toli-
mosios Australijos neatvyko tūkstąntinės atsiimti,
tačiau jo pagerbti ir premijos įteikimo iškilmės susi-
rinko keli šimtai visuomenės: Pulgio draugų, jo ir
kūrybos gerbėjų. Susirinkusių tarpe buvo ir kun. Jo-
nas Petėnas. Iškilmingo akto metu Rašytojų drau-
gijos pirmininkas Benys Babrauskas, vis belauki-
damas Pulgio atvykstant ir nenorėdamas paleisti
žmonių, savo kalbą užgesė kuone dvi valandas. Po
valandos jau vienas kitas iš publikos kėlėsi ir lėkė
lauk. Kai Babrauskas užkalbėjo pusantros valan-
dos, nebeįstverė ir kunigas Jonas. Pakilo iš vietos ir
kaip vėjas skriejo lauk, garsiai murmėdamas:
„Nereikia mums tokių žudančių pagerbimų! Tai tik
žmonių baidymas...“

(Bus daugiau)

KAS BUVO NACIŲ SAJUNGININKAI – LIETUVIŲ REZISTENCIJA AR KREMLIUS?

Komunistų partijos spauda Lietuvoje šiandien primena epinį filmą apie „Didįjį tėvų karą“. Vel dulkėmis ir paraku pakvimpa 1944 m. vasara, Justas Paleckis vėl pasakoja, kaip „galingoji Raudonoji armija, kurios pergales žygiais stebisi ir džiaugiasi visos pažangios ir kultūringasis pasaulis“, įžengia į Lietuvą, „nešdama jai išvadavimą“. („Tiesa“, 1984 liepos 13). Tie, kurie priešinosi tam „išvadavimui“ ir šaukia į kovą už „nepriklausomą“ Lietuvą yra „hitlerininkų sėbrai“, iš praeities griauėja Paleckio balsas. Tą patį chorą kartoją šiandienos sovietiniai žurnalistai.

Kas iš tikrųjų buvo nacių sąjungininkai – patriotinė lietuvų rezistencija ar Kremlius valdovai? Atsakymas – istorijos knygoje. Sovietų Sąjunga įsijungė į Antrąjį pasaulinį karą jau 1939-tą metų rugpjūčio mėnesį, Stalinui pasirašius paktą su Hitleriu. Oficialieji sovietiniai istorikai tebetvirtina, kad šis vadinamasis Molotovo-Ribentropo paktas buvo si nemaloni, bet neišvengiama būtinybė, nes Didžioji Britanija ir Prancūzija nenorėjusios tikros sąjungos su Rusija ir pačios mėginusios susitarti su Hitleriu. Minėto paktą pagalba Sovietų Sąjunga laimėjusi laiko ir sugebėjusi pasiruošti „Didžiajam tėvynės karui“. Iš tikro Molotovo-Ribentropo paktas įgalino Hitlerį užpulti Lenkiją. Pagal paktą slapta protokolą, apie kurį Kremlius dar nedrįsta prisiimti, Hitleris su Stalinu pasidalino Lenkiją. Suomijos, Estijos ir Latvijos likimas buvo patikėtas Sovietų Sąjungai, o Lietuvos – Hitlerio reichui. Šis slapta protokolą buvo pakeistas 1939 m. rugsėjo 28 d., Lietuva atiduodant Maskvai. Taip Raudonoji armija 1940 m. įžengė į Lietuvą su Hitlerio palaiminimu. Molotovo-Ribentropo paktas ir jo slaptieji protokolai užantspaudavo Maskvos ir Berlyno sąjungą.

Ši sąjunga nebuvo vien tik nekalta „nepuolimo paktas“, kaip tvirtina oficialieji sovietiniai istorikai. Sovietų Sąjunga pasižadėjo aprūpinti Vokietiją karinėmis žaliavomis mainais už ginklus. Pasidalinus Lenkiją, Sovietų Sąjunga leido vokiečių povandeniniams laivams naudotis viena jos laivyno bazų. Sovietinė nafta, javai, žaliavos maitino nacių karinę mašiną. Be tokios paramos, naciai nebūtų sugebę užpulti Norvegijos, Olandijos ir Prancūzijos. Dabar Anglijoje gyvenantis istorikas Nikolas Tolstojus primena, kad Sovietų Sąjunga pristatė dalį degalų maršalo Guderiano tankams, kurie prasilaužė į Vakarų ir pasiekė jūrą prie Abbeville miestelio. Rotterdamą griovusios nacių bombos buvo pagamintos su sovietinių žaliavų pagalba. Kai britų kareiviai mėgino

pasiekti evakuacijos laivus Dunkerke, juos skynusios kulkos buvo apdengtos tarybiniu nikelium.

Maskvos sąjunga su Berlynu pasireiškė ir kitais būdais. Jau 1939 metų rugsėjo mėnesį Maskva įsakė komunistams Vakarų šalyse išsvystyti prieš karą nukreiptą, t. y. nacių remiančią, veiklą ir sėti nesantaiką bei defetizmą. Kai 1940 m. vėlyvą pavasarį nacių tankai parklūpė Prancūziją ant kelių, tuo metu Maskvoje gyvenantys prancūzų kompartijos vadovai Thorez ir Duclos viešai išreiškė savo džiugesį. Naciams okupavus Paryžių, Prancūzijos kompartija sveikino „didžiausią prancūzų imperializmą pralaimėjimą visoje istorijoje“.

Kai naciai pagalio 1941 m. birželio mėn. užpuolė Sovietų Sąjungą, Stalinas buvo

apstulbintas ir giliai apviltas. Sovietų Sąjungos ambasadorius Berlyne pareiškė naciams: „Mes to nenusipelnėm“. Tikrai, toks ištikimas partneris nusipelnė didesnio lojalumo. Po nacių invazijos Maskva neturėjo kito pasirinkimo, kaip kovoti prieš nacių, kurie planavo genocidą. Bet Maskva kovojo prieš karinę mašiną, kurią ji pati buvo padėjusi sutvirtinti.

Lietuvių patriotinė rezistencija karo metais patyrė, kad bolševizmas ir vokiečių nacionalsocializmas yra dvi giminės totalitarizmo apraiškos ir kad lietuvių tautai nepakeliui nei su vienu, nei su kitu. Pokario istorija patvirtino šios lietuvių rezistencijos laikysenos teisingumą. Tiekieji „hitlerininkų sėbrai“ šią vasarą švenčia savo antro Lietuvos užėmimo sukaktį.

M. Ga.

Laiškas redakcijai

ATSILIEPIMAS Į „DVIEJUOSE HORIZONTUOSE“ PASTABAS

Žinau, kas rašo, bet po anais reportažiniais rašiniais nepasirašyta („Draugas“, 1984 m. rugpjūčio 11 d.), todėl rašiusį vadinsiu Reporteriu.

Perskaičiusi jo įdomius reportažus apie Pensilvaniją (Paskutinį kartą ir Milijonas dolerių), gale radau ir skyrelį „Pirmieji svetur“.

Galbūt Reporterio pastabos turi tiesos ir gal, jo supratimu, visiškai teisingos. Mano supratimu ir pagal mano tikslus, rašant romaną, ne visiškai.

Tik leidėjai, reklamodami naują knygą, emė kartoti, kad tai knygą apie Pensilvanijos angliakasių. Ne. Siužetas apima vienu iš pirmųjų ateivių į šį kontinentą atvykimo lėmį ir jų vargus bei jų problemas įvairios vietovės ir situacijos. Brooklyno siuvyklos, Pensilvanijos kasyklos, bizniai, salūnai, New Yorko (Broadway) varginga karčia-melė, kitokie bizniai... Teisingai Reporteris (pačiame jo rašinio gale) spėja, kad centrinis taškas „Keturių vyrų“ užėmęs atsiradimas. Ir centrinis personažas, pridėsiu, – įvairiadarbis ir įvairiopai gelbstintis kitus iš Europos atvykusius, kurių lėmė ir jo panaši.

Visų Reporterio minimų ir administruojamų kūrinių skaičiai, ir aš apie jų kūrinius tos pat nuomonės. Tik nežinau, kodėl Reporterio man tokie dygūs patarimai: susipažinti su tikrove, arčiau pažinti salūnus ir juose žmonių pasakojimus, pakeliauti po Pensilvaniją... Ypač kai tie patarimai gerokai pavėluoti. Vakarų ir pasiekė jūrą prie Abbeville miestelio. Rotterdamą griovusios nacių bombos buvo pagamintos su sovietinių žaliavų pagalba. Kai britų kareiviai mėgino

giu (romano veikėjai) nuvyko į Shenandoah, kai dar ten nebuvo keliolikos lietuvių parapijų... Ir jie nuvyko tikrai primityviomis priemonėmis: pėsti, pavėžinimu... Ir vėliau, kai Martišūnas su dukrele važiuodavo į lietuvių susibūrimus, tai sąmoningai neminėdavo „vairo“ ar „leikimo mašiną“, ir Pittsburgho žiburius jie matė vos iš labai toli, horizonte, drauge Martišūnui besigėrint ir žvaigždėtu dangumi... Ar negalima suprasti, kad jie važiuo lėtai, arkluku?..

Tiesa, kad nesu keliavusi per Pensilvaniją ir niekad neteko salūne pasigerti ar bent pasigėrusių kalbų klausytis... (Deja, būtų buvę įdomu!) Ir sutinku su Reporteriu, kad patirtis, tiesioginis pažinimas rašytojui labai padėtų... Ką padarysi, jei tos patirties neturėjau? Bet visiškai nelaukiau savo tikslu smulkiai aprašyti Pensilvanijos kelių ir kokiomis priemonėmis tais laikais važinėta. Romano veikėjų „važinėjimas“ turėjo išreikšti jų veiklą, kiek bėraščiai ir mažaraščiai veikti sugebėjo.

Vistiek esu dėkinga Reporterui už romano skaitymą, kad ir už papeikimą, pastabas bei patarimus ir idealijų rašytojui nurodymus... Tik vienos jo pastabos nesuprantu, būtent... „kad visi Alės Ritos veikėjai geri katalikai, kaip ir ji pati, kad kai kuriems jų gyvenime gerai sekėsi...“ Tai skamba autoriui, jo knygą nagrinėjant, nemažai užgavimu. Prie ko čia tas „katalikiškumas“? Ir kur taip Reporteris žino apie autorės religines pažiūras, ir svarbiausia, ar vieta čia tai iškelti?

Matyt, mano tokia laimė. Seniai, seniai vienas kritikas, pretendavęs į rimtą mano kūrybos kritiką, rašė apie tai, kokias sukleles aš dėviu (trumpas ar ilgas) ir kiek kosmetikos vartoju, net duodamas toje srity man patarimų... Žinoma, čia Reporteris, taip suprantu, nepretendavo į knygos recenziją, rašė, lyg nuosirdžiai man gero norėdamas, lyg pakritikuodamas (taip lyg – „nonchalantly“), ir tik todėl man atsirado noras į jo rašinį atsilipti.

Šiaip gi netikiu į autorių polemizavimą su kritikai. Kas pasakyta, pasakyta. Parasė ir kentėk. Alė Rūta

P A D Ė K A

Išliktojų mūsų skausmingoj nelaimėje ir giliai paliestos mūsų sveikatos užvažiavus masinai kovo 15 d., nuosirdžiai dėkojame pareiškusiems mums užuojautą, užpašiusiems šv. Mišias ir už maldas.

Sv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Antanui Miciūnui, MIC, kuris mus užjautė aukodamas šv. Mišias ir asmeniškai rūpestiu, nuosirdžiai dėkojame.

Kun. B. Uzdavinui, MIC, prel. V. Balčiūnui ir Aušros Vartų parapijos klebonui kun. A. Volungui nuosirdžiai dėkojame už lankymą ligoninėje ir maldas. Ačiū prel. V. Balčiūnui už dovaną – rožinį.

Dėkojame Seselei Ignotai ir kitoms Seselems kazimierietėms už maldas ir lankymą ligoninėje.

Nek. Pr. Svč. M. Marijos Seselems Putname: Seselei Alojzai, Seselei Paulei ir kitoms Seselems pareiškusioms užuojautą ir už maldas nuosirdžiai dėkojame.

Ypatingas mano gilus jausmas padėkos poniai Aldonai Shumway už jos nuosirdų manęs globojimą sužeista.

ALRK Moterų Sąjungos 5-tos kuopos pirmininkei, valdybai ir narėms nuosirdžiai dėkojame už šv. Mišias ir už lankymą ligoninėje.

Lietuvių Bendruomenės pirmininkui ir valdybos nariams: J. Mišauskieniui, p. S.E. Rudziam, p. J.M. Baskiams, p. J.B. Tomašauskams ir kitiems mūsų nuosirdi padėka už maldas ir gėles.

Mūsų tolimiems bičiuliams p. A.B. Vaitekūnams, Providence, R.I., P.S. Stanieliams, St. Petersburg, Florida, nuosirdžiai dėkojame už lankymą ligoninėje, gražius linkėjimus ir gėles.

Teatylgina Viešpats Dievas Jums gausiomis malonėmis už Jūsų jautrią širdį mūsų nelaimėje.

ONA IR JUOZAS JUŠIAI

Worcester, Mass.

APSIPIRKITE DABAR!

No. 1 WHITE POTATOES—Bulvės

10 sv. maišas 89 c.

FRESH PICKLES—Agurkai

4 sv. \$1.00

BANANAS

4 sv. \$1.00

FRESH PASCAL CELERY—Salierai

sv. 19 c.

ITALIAN PLUMS—SLYVOS

sv. 39 c.

MUSHROOMS—GRYBAI

sv. \$1.29

TAB or SPRITE, 6-Pak 12 oz. cans

\$1.39

DAISY BRAND HOT DOGS—Dešrelės

sv. 1.98

Dairy

BUTTERMILK, 2% or SKIM MILK

PASUKOS, 2% ar NUGRIEBTAS PIENAS,

1/2 gal. 79 c.

PIENAS

gal. \$1.59

2% PIENAS

gal. \$1.49

1% ar NUGRIEBTAS PIENAS

gal. \$1.39

Deli

VEAL BOLOGNA—Vėšienos dešra

sv. \$1.59

LAND OLAKES AMERICAN CHEESE—

Sūris, sv. \$2.19

Išpardavimas rugpjūčio 22–26 d.

Dėl kasdieninių specialių nuolaidų pasukite telefonu raidos PRODUCE.

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018

8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS

KILIMAI

LIETUVIŲ PREKYBA

3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SIEKAPINAS — Tel. 636-2900

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654

3208 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Pusamono ir auksojuose

visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4300 S. Maplewood — Tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

ISIGYKITE DABAR

GRAŽIAUSIEMS JOSŲ KNYGYNAMS

LIETUVIŠKI IR ANGLIŠKI ŽODYNAI

V. Pėteraičio

Lietuviškai - angliškas žodynas

A. Baravyko

Angliška - lietuviškas žodynas

Šie du žodynai yra naujai perspausdinti didesniais raidėmis, didelio formato (9x6 colių), 580 ir 500 puslapių, labai lengvai skaitomos raidės ant ryškiai balto popieriaus, su stipriais kietais viršeliais.

Tikrai graži dovana jaunom lietuviškoms ar maitytoms šeimos. Kiekvienas lietuviškas knygynas turėtų didžiuotis šiais tomiais.

Atskiri tomai po \$10.00; abu tomai tik \$18.00 (paštas ir persiuntimas \$1.25 už tomą ir pridėdamas mokesčiai Illinois valstybės pirkėjams).

DRAUGO KNYGYNAS

4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

PLB valdybos finansų vicepirmininkas Stasys Jokubauskas (dešinėje) ir išdinininkas Vytautas Budronis prie izdo knygų.

VIEŠOJI ANTINACINĖ LIETUVIŲ REZISTENCIJA

1984 metų „Tėviškės žiburiuose“ 13, 14, 15, 16 numeruose pasisakiau prieš LLKS leidinyje „Laisvės besiekiant“ žeminimą asmenų, kurie, kaip viešosios antinacinės rezistencijos atstovai, drąsiai ir ryžtingai atstovavo ir gynė lietuvių tautos valstybinio savarankiškumo siekimus. Į tai atsiliepė Alg. Vokietaitis „Tėviškės žiburiuose“ ir H. Žemelis „Akiračiuose“. Kai kur jie nepilnai suprato dalį mano pasisakymo, kai kur paskelbė tvirtinimų, priešingų žinioms ir paliudytiams faktams. Tokiu būdu susidarė reikalo išblaškyti neaiškumus bei alizijas papildomu trumpu pasisakymu.

Čia pateikiu vieną tokio nesusiartinimo pavyzdį. Savo pasisakyme nurodžiau, kad H. Žemelis knygos, dar Vokietijoje, Memmingene, Minties leidyklos 1947 metais išleisto, puslapyje 81, kuriame inicialais jis buvo atžymėjęs nacių kolaborantus. Tuo tarpu H. Žemelis padarė išvadą, kad aš tuos kolaborantus teisinu, o autorių kaltinu. O aš jį panaudojau tik kaip šaltinį, suminintį kelis tikruosius nacių kolaborantus. Tuo atžvilgiu mudu abu pilnai sutariame. Tad savaime iškilio reikalas tą klausimą ir kitus panašius pasiaiškinti.

Aktivios lietuvių grupės nacių okupuotoje Lietuvoje

Nacinės okupacijos metu Lietuvoje reikėsi trys ryškios aktyvios grupės: slaptoji antinacinė rezistencija, viešoji antinacinė rezistencija, nacių kolaborantai.

Nacių kolaborantų ir viešosios antinacinės rezistencijos atstovų veiklos buvo radikaliai viena kita priešingos.

Nacių kolaborantai sava iniciatyva ieškojo ryšio su okupacinėmis vokiečių įstajomis bei asmenimis ir jiems siūlė savo patarnavimus ir savanorišką įsijungimą rėmė vokiečių planus ir sumanymus, kurie buvo nepriimtini lietuvių tautai. Jie net skundė kitus savo tautiečius, kaip pvz. laikinąjį sukilimo pastatytą Lietuvos vyriausybę. Vyriausybės nariai buvo atstojami kaip demokratų, priešingi nacionalizmui. Jie kenkė viešosios antinacinės rezistencijos atstovams jų sunkioje kovoje už Lietuvos valstybinį savarankiškumą bei savos Lietuvos kariuomenės atkūrimą. Nacių kolaborantai daugumoje buvo fašistinio įsitikinimo ar prisiplakę arivistai.

Viešosios antinacinės rezistencijos atstovai okupantų buvo pasirenkami ir įsako, prieš jų norą, įjungiami į tarybas bei pasitarimus ir verčiami pritarti vokiečių pasiūlymams bei pageidavimams. Nežiūrint to, šie drąsiai priešindavosi okupantų prievartai ir išdrįsdavo jiems iškelti Lietuvos ir lietuvių tautos interesų rūpesčius ir problemas ir juos atkakliai ginti.

Keliais atvejais, stengdamiesi apsaugoti lietuvių tautą nuo okupanto kruvino teroro ir siūties, viešosios rezistencijos atstovai neturėjo kitos išeities, kaip prieš savo norą bei įsitikinimus pasirašyti atsisaukimą ar radijone pasakyti kalbą. Tada jie kreipdavosi į slaptają rezistenciją per savo ryšininkus ir prašydavo įsėsti visuomenę neatsiliepti ir prievarta išgautus atsisaukimus. Tuos kelis atvejus esu aprašęs savo pirmame pasisakyme „Tėviškės žiburiuose“. Jie lietė pirmojo tarėjo tarybos atsisaukimą, konferencijų nutarimus ir gen. Plechavičiaus kalbą

ADOLFAS DAMUŠIS

radijone. Slaptoji pagrindžio spauda visuomenę painformuodavo, ir pastaroji samoningai į tuos prievartinius skatinimus neatsiliepdavo.

Viešoji antinacinė lietuvių rezistencija Lietuvoje egzistavo ir reikėsi visai gerai ir pozityviai. Jos vertė ne kiek nebuvo mažesnė kaip slaptosios rezistencijos. O kaip bebūtų, viešosios ir slaptosios lietuvių antinacinių rezistencijų bendradarbiavimas Lietuvoje skaičiuojami ir fizine jėga mažoje, bet savo pasipriešinimo dvasia samoningoje buvo viena iš ryškiųjų tautos atsparumo ir išminties aprašų.

Ir štai tuos, kurie anais 1941-44 metų okupacijų laikais buvo okupantams skundžiami kaip demokratų bei nacizmo priešininkai, bei tuos, kuriems buvo kenkiama drąsiai ir ryžtingai siekti pagrindinių lietuvių tautos valstybinio savarankiškumo tikslų, dabar 1984 metais pakartotinai yra bandoma sutaptinti su nacių kolaborantais. Ir tuo pačiu laiku tie, kurie tikrai buvo nacių kolaborantai ir keliais atvejais siūlėsi būti nacių talkininkais, yra dengiami. Argi galima tytomis praėti pro tokį tiesos ir teisingumo pažeidimą?

Objektyvūs viešosios antinacinės rezistencijos šaltiniai

Savo pasisakyme „Tėviškės žiburiuose“ suminėu viešosios lietuvių antinacinės rezistencijos veiksmų objektyvius šaltinius ir pavyzdžius. Oponentų reakcija į tai buvo išpūstai ir nepagrįstai išdidinti. Kitų autorių anksčiau parašyti prisiminimai jiems yra „...padailinti išeičioje atkūrimui 1980-aisiais“ metais faktai. Ir bando įtikinti, kad į jų 1984 metais išleistas atsiminimus reiktų žūrėti, kaip į „istorinius faktus“ ... iš 1941-1944 metų padėties perspektyvos. Toks išdidumas tai jau tikrai padailinta pretenzija, kuriai pripažinti pagrindo nėra.

Kitoje vietoje jie bando paneigti vysk. Vinc. Brizgio knygą „Katalikų Bažnyčia Lietuvoje 1940-1944 metais“ kaip objektyvų šaltinį, specialiai ją išskirdami iš kitų mano nurodytų šaltinių. Todėl būtų patartina kiekvienam besidominčiam tą vysk. V. Brizgio knygą pasiskaityti ir ten su pateiktais faktais objektyviai susipažinti. Tikrai verta atkreipti dėmesį ir įsigilinti į toje knygoje pateiktus Lietuvos vyskupų trijų konferencijų nutarimus ir jų vykdymą. Ten tikrai nepadaidintai buvo atkurti faktai, ten jie yra pateikti dokumentuotai.

Tos trys Lietuvos vyskupų konferencijos įvyko nacių okupacijos laikais: 1941 metais rugpjūčio 6-7 dienomis, 1941 metais spalio 7-8 d. ir 1942 metais spalio 6-8 dienomis.

Pavyzdžiui štai kelios problemos, kurios ten buvo svarstytos, nutarimai padaryti ir įvykdyti. Lietuvos vyskupai gynė Vilniaus ir Kauno universitetų autonomiją; reikalavo laisvos katalikų spaudos; protestavo prieš lietuvių studentų siuntimą darbams į Vokietiją; atsisakė sudrausti kunigus, kurie krikščionių žydus, nors jų nubaudimo reikalavo gestapas; pasisakė prieš religinių moksleivių būrelių veiklos draudimą mokyklose; užtarė žydus, kad jie nebūtų varomi į getą ir grynė kunigus, kurie teikė pagalbą žydams; skatino kunigus intensyviai šviest lietuvių visuomenę reli-

gijos, labdaros bei socialinės veiklos srityje; pasisakė prieš civilinės vokiečių valdžios vykdomą nuosavybių nusavinimą. Tai yra dalis Lietuvos vyskupų konferencijose keltų klausimų.

Tokių drąsių ir lietuvių tautai svarbių Lietuvos vyskupų nutarimus ir veiksmus vertinant, pagrįstai galima daryti išvadą, kad Lietuvos vyskupai kaip antinacinė, taip ir antisovietinėje viešosioje lietuvių rezistencijoje veikė kaip tvirti ir ryžtingi Bažnyčios ir tautos atstovai. Anais grėsmingos nacių okupacijos metais tai buvo vieni iš ryškiųjų viešosios lietuvių antinacinės rezistencijos pavyzdžių.

Atstovo siuntimas į Suomiją ir Švediją

H. Žemelio tvirtinimas, kad, parenkant Vliko atstovą į Suomiją ir Švediją, šalia pulk. Ambraziejaus dar buvo kita, majoro Garolio, kandidatūra, man yra naujiena. Tą pavarde išgirdau tik tai čia Chicagoje prieš porą mėnesių iš Karolio Drungos. Kiek mano atmintis siekia, Vliko posėdyjeose nacių okupuotoje Lietuvoje ji niekad nebuvo iškelta. Pasitikrinimui susisiekiu su trimis asmenimis: du iš jų buvo iš anų laikų Vliko narių tarpo ir vienas iš Vliko karinio sektoriaus. Jie vienu ar kitu būdu pulk. Ambraziejaus siuntimo procese dalyvavo. Jie visi trys nesvyruodami užtikrina, kad jokios kitos kandidatūros šalia pulk. Ambraziejaus jie negirdėjo. Pasitikrinę žodžius, kuriuos H. Ž. priskiria a.a. prof. Antanui Tumėnui, krikščionių demokratų atstovui Vlike antinacinio pagrindžio metu, nėra galimybės. Su prof. Tumėnu Lietuvoje dažnai susitikdavau, diskutavau pulk. Ambraziejaus kandidatūrą. Jis majoro Garolio pavarde man niekad nepaminėjo.

Lietuvių Aktyvistų Fronto programos kryptis

H. Žemelis cituoja pulk. Kazio Škirpos knygos „Sukilimas“ ištrauką iš psl. 35 ir daro išvadą, kad Lietuvių Aktyvistų Frontas laikėsi provokiškos linijos. Tai buvo pats įvadinis pulk. Kazio Škirpos ir dr. A. Geručio ruoštas pasisakymas Lietuvos sovietinės okupacijos pradžioje. Jis niekur nebuvo svarstytas, priimtas ar paskelbtas. Tai buvo, dviejų diplomatų manymu, lyg koks diplomatinis ėjimas, kurio tikrumoje nereikėjo.

Lietuvių Aktyvistų Fronto kryptis pirmą kartą pirmame programos projekte, vyriausio LAF vadovybės Berlyne paruoštame, buvo išreikšta taip: „Lietuvių Aktyvistų Frontas savo veikimą grindžia lietuviškojo nacionalizmo, krikščioniškosios dorovės ir socialinio teisingumo dėsniais, kuriuose lietuvių tauta randa neišsėmiamų dvasinių jėgų šaltinį nepalaužiamai kovai už teisę gyventi ir tobulėti“. K. Škirpa, „Sukilimas“, psl. 568, 1973. Tai buvo tikrumoje pirmas projekto variantas, dar pilnai nesvarstytas ir nepriimtas. Jis skamba daugiau lyg revoliucinis išsūkis „prikelti Lietuvą naujam gyvenimui“. Tai buvo lyg raginimas sukelti entuziazmą, paskatinti visus vieningai kovai išsivadavimui iš sovietinės vergijos. Savo esmėje Lietuvių Aktyvistų frontas buvo šviesus idealistinis sąjūdis. Jo nariai tikėjo, kad jie ryžtasi sutelkti visus jėgoms išsikvoti Lietuvos nepriklausomybę.

Sąjūdžio iniciatorius pulk. Kazys Škirpa buvo aiškaus demokratinio nusistatymo. Prieš pat karo pradžią jis labai nusivylė dalimi lietuvių, nacionalsocializmo simpatikų, kurie, gestapo inspiruojami, bandė įtikinti K. Škirpą atsakyti Lietuvos nepriklausomybės ir laik. Lietuvos vyriausybės skelbimo. Kazys Škirpa su jais nutraukė ryšius. Jis tikėjosi, kad okupuotoje Lietuvoje antisovietiniai rezistentai aktyvistai sukilimą įvykdys. Pastariesiems taip ir pavyko sumaniai pakviesti visą tautą sukilti, paskelbti Lietuvos nepriklausomybę ir sudaryti laik. vyriausybę su K. Škirpa ministru pirmininku. Už tai naciai jam uždėjo namų areštą ir į Lietuvą vykti neleido. K. Škirpa nerimo ir įvairiais jam imanomais būdais ieškojo Lietuvos nepriklausomybės įteisinimo, kol jį vėl naciai patalpino į diplomatų konc. stovyklą.

Kazys Škirpa buvo tvirtas, kovingas diplomatas valstybininkas. Mūsų išsilaisvinimo kovų istorijoje tai šviesi asmenybė. Jo ir LAF linija buvo patriotinė ir 100% prolietviška, pagrindinės mūsų visų viltys išsilaisvinimui glūdėjo Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

(Bus daugiau)

TEBESAME TREMTINIAI

Norėdami išlikti sau ištikimi, privalome neisblėsinti tremtinio sąmonės neatsi-dūrę išieivių būtin. Verkėme ar neverkėme Lietuvą palikdami, nieko nereiškia. Kaip iš tiesų ją palikome, liudys istorijai tik tai, kas pasirodė ir pasirodysime. Dabar lemiamė, ar tik begėdiškai palikome gimtuosius namus pačią sunkiausią valandą, ar iš tiesų rinkomės tremtį tolesnei kovai už tautą ir laisvę. Tik tie būsimie būvę tikri tremtiniai, apie kuriuos galės būti pasakyta: jie paliko savo namus, bet nepaliko nei kovos, nei tautos. Ne laikas

per ilgai buvo laikomi už durų. Tikrai labai gaila, kad jiems gerai pasirodysime ir kompetentingiems pasivėrė durys profesiskai pasireikšti tokios žiauros Lietuvos tragedijos metu. Tuo jie nieko nenuskriaudė, tikrai atsisotų lygiomis su kitais.

(Bus daugiau)

LOANS, 3-14 Days

Venture capital, \$50,000 & up. Personal, \$5,000 & up.

MR. HARRELL — 626-2173

„Viena akim i valdžios pozicijas“

Kaip LLKS knygoje, taip ir oponentų tekstuose vėl prasikiša grasinimai nežūrėti „vieną akim i valdžios pozicijas“. Taigi vėl man tenka pakartoti savo ankstesnį tvirtinimą bei raginimą, kad demokratiškai apsisprendę asmenys domėtis politine veikla ir jai ruošytis. Svarbiausia yra, kad einantieji į politinę veiklą turėtų aiškų planą, ką gero jie yra pasiryžę nuveikti. Susipratus visuomenę turėtų būti būdri saugoti savo demokratines teises, rinkti ir keisti balsavimu politinės veiklos darbuotojus. Tada fašistiniai elementai neturės galimybės pagrobti valdžią i savo rankas ir po to smurtu terorizuoti savo tautos žmones. Be abejo, tie patarimai dabar yra nerealiūs, bet kadangi toji politinio darbo grėsmė vis kartojama beveik liguistai, reikia nevengti tuo klausimu pasisakyti.

Oponentai laiko nuodėmę, kad po 1941 metų sukilimo kai kurie katalikiško nusistatymo asmenys įėjo i krašto ūkio ir švietimo pozicijas. Kodėl gi ne? Jie ir taip

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pl., vedėja Aldona Daukas.

7130 S. Maplewood Avenue

Chicago, IL 60623

Tel. — 778-1543

RADIO PROGRAMA

Suakaudė Lietuvių Radijo Programos Naujojo Anglijos

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamas Steponas J. ir Valentinas Minkas, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausią pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdžutės pasaka. Biiznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gelų bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 265-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvių atidara kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

PADĖKA

A. + A.

ALEKSANDRAS SADAUSKAS

Nuosirdi padėka draugams, pažįstamiems ir giminiams už dalyvavimą mūsų tėvelio laidotuviuose, apsilankymą koplyčioje, už maldas, aukas ir pareikštas užuojautas.

Dėkojame kunigui A. Markui už nuosirdžias laidotuvių apeigas ir poniai S. Butkus už draugišką ir rūpestingą patarnavimą.

Padėckų, žemaičių ir Masaičių šeimos

Rašytojui

PRANUI NAUJOKAIČIUI

mirus, jo liūdinčią žmoną mielą Liną ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame,

IRENA IR ALGIS SIMKAI

Skaitykite ir platinkite dienraštį „Draugą“.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1984 m. rugpjūčio mėn. 23 d.

5

mus verčia iš tremtinių i išeivius, o patys atskleidžiamė, kas iš tikrųjų buvome ir todėl iš tikrųjų buvo tremtiniai, esame. Kurie pasirodė tik paprasti išeiviai, tie niekada kuo kitu ir nebuvo, niekada jokioj tremty negyveno. Kurie iš tikrųjų buvo tremtiniai, tiems tremtis tebetrunka.

Juozas Girnius

A. + A. FRANK WOIDAT

Direktorius Midland Federal Savings

Gyveno Chicago, Illinois, Bridgeporto apylinkėje. Mirė rugpjūčio 21 d., 1984 m., 11 val. ryto, sulaukęs 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Frank, Jr., marti Marilyn, marti Ruth Woidat, 7 anūikai: Carolyn Rompf, Thomas, James, Nancy, Sandra, Marcianna, Rachel, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo vyras a.a. Helen ir tėvas a.a. Richardo. Priklausė Lithuanian Chamber of Commerce. Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro Evans koplyčioje, 9837 South Kedzie Avenue.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 24 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marčios ir anūikai.

Laidotuvių direkt. Evans. Tel. 422-2000.

Mylimai sesutei

A. + A.

Adelei Mockienei - Vaitkevičiūtei

Lietuvoje mirus, mūsų geriems bičiuliams JONUI ir MARYTEI VAITKAMS ir visai ŠEIMAI reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ELENA DAMBRIONIENE

BRONIS IR REGINA LIOGIAI

ALGIS IR GIEDRA ŽEMAIČIAI

ELVYRA IR JURGIS VODOPALAI

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Tėvas ir sūnus

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APYLINK MUS

x „Draugas“ suorganizavo ekskursiją, kurios techninius darbus atliko American Travel Service Bureau. Ji grįžo rugpjūčio 20 d., aplankiusi Fatimą Portugalijoje, Ispanijos žymesnius miestus, Liurdą ir Paryžių Prancūzijoje. Kelionė užtruko 19 dienų, ekskursantų buvo 49 asmenys. Ekskursijai vadovavo Aleksas Lauraitis, idėjas daug pastangų, kad ekskursija įmanomai pavyktų. Lydėjo kun. Antanas Micūnas, MIC, marijonų viceprovincijolas. Kelionę reikia laikyti gerai pavykusia ir įdomia.

x Kas važiuoja autobusu? x šv. Kazimiero minėjimą rugsėjo 1 - 2 dienomis, jau dabar turi užsiregistruoti Balso būstinėje, 2558 W. 69 St., tel. 776-7582. Autobusai išeis penktadienį, rugpjūčio 31 d., rytė, grįš į Chicago pirmadienį, rugsėjo 3 d., vakare.

x Lietuvos Vyčių seimas šiandien prasidės registracija 9 val. ryto Conrad Hilton viešbutyje. Atidarymo sesija, kurią pradės dvasios vadas kun. Ant. Jurgelaitis, prasidės 1 val. p. p. Vakare 7 val. šv. Mišios bus šv. Jurgio, Chicago seniausioje lietuvių bažnyčioje, o 8 val. užkandžiai, pasilinksminimas ir atsisveikinimas.

x Viktorija ir Kazys Kleivai iš St. Petersburgo, Fla., yra atvykę kaip delegatai į Lietuvos Vyčių seimą ir apsisotę pas dukterį ir zentą Angėlę ir Vytenį Dirkusį Lemonte. Po vyčių seimo dar žada aplankyti savo artimuosius pažįstamus Chicagoje ir paskiau važiuos į Torontę vykstantį šv. Kazimiero minėjimą ir katalikų kongresą.

x Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Chicago skyriaus gegužinė bus rugsėjo 2 d., sekmadienio vidurdienį, Ateitinių namų sodelyje, Lemonte. Vieta yra prie Archer ir McCarthy Rd. kryžkelės. Kvietiami visi sąjungos nariai ir prijauciantieji pasidžiaugti šiame gražiausio gamtos kampelyje. Bus pietūs ir kiti įvairumai. Laimėjimams fantas prašoma atsižvelgti ir įteikti vadovybei.

x Amerikos italų etninė grupė prašo pranešti, kad italai pirmieji pasirodys Chicago kultūrinėje sesijoje prie Michigan ir Pearson gatvių miesto centre. Tai bus rugsėjo 1 d., šeštadienį, 10 val. Pasirodys įvairūs menininkai, kurie atstovaus italų bendruomenei Amerikoje. Pradžią kitais šeštadieniais bus 9:30 val. ryto.

x Už a. a. Vinco Viskanto sielą, dvejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos sekmadienį, rugpjūčio 26 d., 10:15 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome pasimelsti. Žmona (pr.).

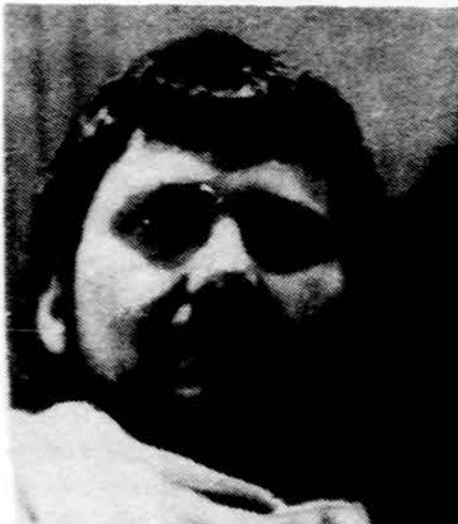
x Chicago Lietuvių Žuvautojų Medžiotojų klubas rengia gegužinę, rugpjūčio 26 d., 12 val. popiet, Vyčių salėje, 2455 W. 47 St. Gros Evaldo Knoll orkestras. Veiks virtuvė ir baras. Visuomenė kviečiama atsilankyti. (pr.).

x Laima M. Repeika, Lombard, Ill., Pulkerija Tarulienė, Rego Park, N. Y., K. J. Zara, Yucaipa, Cal., grąžino lėšų teikimo laimėjimų šaknelės ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką dienraščio paramai. Labai aciu.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.).

x Kazimierinės operos „Dux Magnus“ spektaklių programa spausdinama M. Morkūno spaustuviėje, Chicagoje. Programos leidinys yra ypatingas tuo, kad jame bus ir visos operos libreto tekstas lietuvių ir anglų kalba. Programa yra keliasdešimties didelio formato puslapių su turinio santraukomis, visų šio įvykio atlikėjų pavardėmis, solistų nuotraukomis bei aprašymais, mecenatų, rėmėjų — aukotojų sąrašais ir kt.

x Vyčiai iš visos Amerikos rugsėjo 26 d., sekmadienį, 10 val. ryto rinksis į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, 44 St. ir California Ave. Vienoje iš gražiausių lietuvių bažnyčių bus lietuviškos šv. Mišios ir metinio suvažiavimo pabaiga. Seimo rengimo komitetas kviečia visas lietuvių organizacijas šiose pamaldose dalyvauti su vėliavomis, tautiniais drabužiais ar uniformomis. Būtų gražu, kad šiais šv. Kazimiero metais su vyčiais kartu vieningai Viešpatį pagarbintume lietuviška malda. Vėliavnešiai ir eisenos dalyviai prašomi rinktis 9:30 val. r. parapijos salėje.

x Solistas Daniel Moore — tenoras, operoje „Dux Magnus“ atlieka Berankio elgeito ir kareivio Jokūbo partijas. Solistas yra baigęs Northwestern universitetą, dėsto dainavimą Forest konservatorijoje ir yra pasirodęs įvairiuose muzikiniuose pastatymuose Chicago apylinkėse. Operos „Dux Magnus“ premjera rugsėjo 1 ir 2 d. Torontės Pasaulio lietuvių religinio kongreso metu.

x Lietuvos Vyčių seimo metu Conrad Hilton viešbutyje rugsėjo 22 — 25 dienomis bus lietuvių menininkų paroda. Bus išstatyti gintaro, aukso, sidabro, medžio ir metalo akulptūros, keramikos, šiaudinių ir kitų dirbinių. Parodoje dalyvaus Karolis Avižienis, Zita Dapkienė, Vida Kanapeckienė, Zita Zumarienė, Marija Zalinskienė, Eglė Rukštelė, Sundstrom, Gintaras Karosas, Teresė Balčiūnienė ir Margaret Holly. Ketvirtadienį ir penktadienį paroda bus atdara 9 - 5 val., šeštadienį — 9:30 - 4 val. Įėjimas laisvas. Lankyti gali ne tik vyčiai, bet ir visi lietuviai.

x A. a. dr. Antanas J. Karalius su šiuo pasauliu atsiskyrė 1932 m. rugpjūčio 23 d., sulaukęs tik 42 metų amžiaus. Jis buvo gimęs Briedžių km., Šakių vlsč. ir apskr. Mokėsi Chicagoje ir Valparaiso, Ind., universitete baigė mediciną. Chicagoje vertėsi gydytojo praktika. Jis buvo mokslo populiarizatorius. Jo giminės, gyvena Amerikoje, prisimena jo mirties sukaktį.

x Laima M. Repeika, Lombard, Ill., Pulkerija Tarulienė, Rego Park, N. Y., K. J. Zara, Yucaipa, Cal., grąžino lėšų teikimo laimėjimų šaknelės ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką dienraščio paramai. Labai aciu.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.).

Lietuvos Vyčių nariai, laimėję pažymėjimus liepos 4 d. gegužinėje Vyčių namuose Chicagoje. Iš kairės: Paulius Strolia — antros vietos laimėtojas, Estelle Rogers — trečios v. l. apskrities pirm. Algirdas Brazis, narių vajeus pirm. Eleonora Kasputis, Jonas L. Paukštis — pirmos vietos laimėtojas, centro valdybos pirm. Loreta Stukienė ir Joseph Martikonis — ketvirtos vietos laimėtojas. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Foto Archyvo metinis narių susirinkimas buvo gegužės 16 d. Jaunimo centre. Šalia valdybos ir tarybos narių svečiais dalyvavo dr. A. Paulius, V. Gutauskas, S. J., J. Slabokas, kurie įsijungė į diskusijas apie pagrindinį Archyvo darbą — istorinių nuotraukų ir negatyvų rinkimą bei tvarkymą. Lietuvių Foto Archyve yra sukurta ne tik pavieniai gaunamos fotografijos, bet ir ištisi rinkiniai. Ypač vertingi yra jau mirusių lietuvių fotografų turtai — V. Noreikos ir A. Gulbinsko. Šie du kadaise patys pagrindiniai lietuviškosios veiklos fiksuotojai. Visi jų negatyvai yra sudėti Lietuvių Foto Archyve, laukia, kad būtų tvarkomi ir sudėti į kartotekas. Dr. A. Paulius, kurio dėka V. Noreikos nuotraukos buvo atiduotos Lietuvių Foto Archyviui, siūlė padėti raskinti negatyvuose esamus vaizdus, ir rinkti aukas, kuriomis dengtume su tuo darbu susijusias išlaidas. J. Slabokas, buvęs ištikimas V. Noreikos foto bendradarbis, pasižadėjo padėti atpažinti ano meto vaizdus.

Kito fotografo — A. Gulbinsko palikimo sielotojai jo šeimos nariai, ypač Milda Lenkauskienė, kuri kartu su savo vyru dr. Edmundu Lenkausku parėmė auką A. Gulbinsko negatyvų tvarkymo darbą. Nemaža to darbo dalis jau yra atlikta. Žymusis Lietuvos laikų fotografas V. Augustinas yra atsiuntęs dalį savo medžiagos, kad būtų saugoma Lietuvių Foto Archyve. A. Kezio visos nuotraukos apie lietuvišką veiklą yra taip pat sudėtos šiame archyve. Jo vieno (jam pačiam atlikus visą darbą) visi negatyvai jau sutvarkyti, sudėti pagal chronologinę tvarką, su nuospaudomis ir vardynais, pagal kuriuos lengvai galima rasti, ko reikia. Kun. Gutauskas siūlė rašyti prašymus Br. Kristanavičiaus vardo fondui, kuris kasmet gali nemaža suma paremti Lietuvių Foto Archyvo darbus.

Susirinkimo pabaigoje buvo išrinkta taryba ir valdyba 1984-6 m. kadencijai. Naujoji taryba: dr. Milda Budrienė — pirm., Algimantas Kezys — Stasys Žilevičius — nariai. Valdyba: Algimantas Kezys — pirm., Rūta Musonytė — sekt., Juozas Daunoras — išd. Parodų rengimo komiteto pirmininku toliau sutiko būti Stasys Žilevičius. Nuotraukų tvarkymo rūpestį pasiėmė Juozas Daunoras, filmų archyvo vedėja pasiliko Marija Smilgaitė.

(AK).

LIETUVIŠKAI DAINUOJANTIEJI OLANDAI

Ne vien lietuviai mėgsta ir dainuoja lietuviškas liaudies dainas! Štai 1982 m. Olandijoje susibėgė būsios vietinio jaunimo, kuris ne tik pamėgo, bet ir pramoko tų mūsų dainų. Kaip tai atsitiko? Ogi beveik atsitiktinai! Kai 1982 m. sausio mėn. Olandijos Lietuvos laikų fotografas V. Augustinas yra atsiuntęs dalį savo medžiagos, kad būtų saugoma Lietuvių Foto Archyve. A. Kezio visos nuotraukos apie lietuvišką veiklą yra taip pat sudėtos šiame archyve. Jo vieno (jam pačiam atlikus visą darbą) visi negatyvai jau sutvarkyti, sudėti pagal chronologinę tvarką, su nuospaudomis ir vardynais, pagal kuriuos lengvai galima rasti, ko reikia. Kun. Gutauskas siūlė rašyti prašymus Br. Kristanavičiaus vardo fondui, kuris kasmet gali nemaža suma paremti Lietuvių Foto Archyvo darbus.

Lietuvių Foto archyvas Jėzuitų namuose Chicagoje

ziavimą, tai vienas jos vadovų, neseniai iš okupuotos Lietuvos atvykęs I. Kaplanas, apie tai užsiminė savo pažįstamui, jaunam muzikos studentui Paul de Boer. O tas, būdamas ambicingas būsimasis chormeisteris, taip ir leptelėjo Kaplanui, kad jis iš savo olandų draugų sudarysias choralę, kuris suvažiavimui paruošias tris lietuvių liaudies dainas. Na, taip ir buvo. Atsirado 5 olandai, tas dainas jie išmoko (keturiais balsais) ir taip sėkmingai savo programėlę suvažiavime atliko, kad netrukus po to juos pradėjo kviestiti ir kiti Europos lietuvių (bei nelietuvių) sambūriai. Šiandien, po pasirodymų Amsterdame, Liege (Belgija), Paryžiuje ir Amsterdamo radijofone, šis ansamblėlis, išaugęs iki 8 narių, jau yra puikiai susirepetavęs ir žymiai praplėtęs repertuarą, ne tik dainuoja, bet ir pasiūlyd savo gražiausias keturbalses harmonijas lietuviškais skuduciais.

JAV Lietuvių jaunimo sąjunga nutarė tuos dainuojančius olandus pasikviesti į Ameriką. Sumanyta — sutarta, ir už dvejų mėnesių mūsų kolonijose įvyks jų pasirodymai. Šiuo metu numatyti koncertai — spalio 14 d. Chicagoje ir spalio 21 d. Detroito. Ieškoma progų jiems pasirodyti ir kitur. Nereikia būti išminčium, jog numatytum, kad šie koncertai sukels didelį mūsų visuomenės susidomėjimą.

Beje, kuo šis choras pasivadinot? Ogi labai gražiu ir skambiu lietuvišku vardu — „Daina“. Ir kasgi „Dainos“ chorą sudaro? Kaip minėta, 8 mūsų kultūrą pamilę olandai, studentai ir profesionalai (nors ne muzikos, o kitų mokslų), tarp 20 ir 38 metų amžiaus. Jiems vadovauja Hilversumo konservatorijos auklėtinis Paul de Boer, kuris taipogi yra ir pianistas. Jis taip susižavėjo lietuvių muzika, kad šiuo metu pradėjo ruošti iš Čiurlionio fortepijono kūrinų recitalį. Bet pirmiausia — „Dainos“ dainos... Tai bus tikra naujovė koncertiniame mūsų gyvenime!

r.d.

CHICAGOS ŽINIOS

LAIMĖJO DARBININKAI

Streikuojantieji Danly Machine plieno bendrovės darbininkai Cicero mieste laimėjo ginčą su Chicago miesto administracija ir pasiekė, kad Chicago policijos vadas Fred Rice uždraudė miesto policininkams laisvomis nuo tarnybos valandomis būti sargyboje prie fabriko.

MOKYKLŲ RŪPESČIAI

Nebėra nė poros savačių, kai turės atsidaryti Chicago miesto mokyklos. Miesto švietimo taryba susirūpinusi, kad su 18 mokyklų tarnautojų uni-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Mrs. Bush kvietimu Ona Bačkienė dalyvaus diplomatinė misijų šefų žmonių garbei ruošiamuose pietuose. Pietūs įvyks rugsėjo 14 dieną 12:30 val. viceprezidento rezidencijoje, Washingtone.

— Kun. A. Sabaliauskas, misijonierius salezietis, rugpjūčio 15 d. Bostono saleziečių tarpe, kur jis dabartiniu metu gyvena, paminėjo savo kunigystės 52 metus ir kartu pabaigtuves apybraižų rašymo apie visus liet. saleziečius (40) kunigus ir brolius. Norima išleisti atskira iliustruota knyga. Tinkamus paveikslus atrinkti autorius, jei sveikata leis, žada važiuoti į liet. saleziečių įstaigą į Frascati, Romą, kur yra liet. saleziečių archyvas. JAV rytų saleziečių vadovybė pareiškė pageidavimą, kad tos liet. saleziečių apybraižos būtų išverstos ir išleistos atskira knyga ir anglų kalba. Apie dešimties metų liet. saleziečių gyvenimą yra tilpę „Drauge“ ir „Tėviskės Žiburiuose“.

— Liucija Mažeikienė, Los Angeles, Calif., partijos delegatė iš Californijos, dalyvauja pilnateise nare Respublikonų partijos konvencijoje Dallas, Texas.

— Vladas Šakalys, Santa Monica, Calif. ryšium su Molotovo — Ribbentropo pakto 45 metų sukaktimi anglų ir rusų kalbomis davė ilgą pasikalbėjimą Amerikos Balso korespondentui.

— Baltų Laisvės lygos byla prieš Los Angeles olimpinę komitetą dėl draudimo baltų tautinių šokių grupės dalyvauti olimpiniam parade tęsiasi Californijos valstybiname teisme. Teismas įsakė olimpiniam komitetui perduoti Baltų Laisvės lygos advokatui visą šią bylą lietiandį medžiagą, kaip posėdžių protokolą, nutarimų bei susirašymų nuorašus. Bylą veda lygos advokatas Jaak Treiman.

— „The Dallas Mornig News“, pagrindinis Texas dienraštis, rugpjūčio 3 d. nr. paskelbė ilgą straipsnį apie Baltų Laisvės lygos veiklą ryšium su lygos pasirodymu padėti galimiems sovietų pabėgėliams. Dienraštis cituoja lygos pirmininko Cudžio Pavlovskio ir vicepirmininko Avo Pirisild pareiškimus. Prieš pat olimpiados atidarymą pasikalbėjimus su Antanu Mažeika padarė Austrijos, Japonijos ir Danijos televizijos stotys ir vokiečių dienraštis „Frankfurter Rundschau“ korespondentas. Baltų Laisvės lyga tolimesnės veiklos planus pateiks spaudos konferencijoje rugpjūčio 28 d. Los Angeles estu namuose.

— A. a. Jonas Dalbokas mirė liepos 12 d. Los Angeles, Calif. Palaidotas šv. Kryžiaus mauzoliejuje po šv. Mišių, kurios ten pat buvo atliktos. Nulūdime liko sesuo Leokadija Černiauskienė.

— „Lietuvių Dienų“ žurnalo rengiamas piknikas bus rugsėjo 23 d., sekmadienį, 12:30 val. šv. Mišios, o 12:15 val. šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje piknikas.

Jų dar vyksta nesutarimai dėl atlyginimo. Ieškoma tarpininkavimo. Švietimo taryba kreipėsi į Illinois švietimo tarnautojų darbo santykių tarybą.

GAISRAS BAZILIKOJE

Sopulingosios Dievo Motinos bazilikoje, 3121 W. Jackson Blvd., Chicagoje, gaisras sunaikino vieną bokštą. Sugedę jame buvusios 50 dežių su knygomis ir popieriais. Tiriamos gaisro priežastys. Nuostolių yra apie 100,000 dol.

— Kun. Danielius Staniskis, baigęs Romoje mokslus ir įšventintas kunigo kovo 3 d. šv. Kazimiero iškilmų proga, atliekantis primicijas Philadelphiaje, atvyko į Apreiškimo parapiją, Brooklyne, N. Y., kur bus asistentas. Klebonu čia yra kun. Jonas Pakalniškis, kuris jau seniai ji yra pasikvietęs ir išrūpinęs vyskupo leidimą.

— Almos Vilkaitės ir Rimanto Stočkų pirmgimė dukrelė Los Angeles buvo pakrikštyta liepos 8 d. Auksės Marijos vardais. Krikšto apeigas atliko prel. Jonas Kučingis. Krikšto tėvai buvo Juozas Veckus ir Marija Stočkutė. Krikštynos buvo Stočkų namuose, kur dalyvavo didelis būrys šeimos artimųjų.

— A. a. Antanina Sulaitienė, 78 metų amžiaus, liepos 16 d. mirė Los Angeles, Calif. Ji pasižymėjo dideliu dosnumu ir religingumu. Sibire šelpė vieną šeimą 19 metų. Pamaldos buvo šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje. Nulūdime liko vyras Vladas, sūnus Augustinas, duktė Angelė Mošinskienė, anūakai Paulius ir Petras Mošinskai, kurie per močiutės laidotuves tarnavo šv. Mišioms.

— Prel. Jonas Kučingis, išėjęs į emeritūrą-pensiją, gyvena klebonijoje, bet savame bute ir turi atskirą telefoną, kuris yra 213-664-5239.

ANGLIJOJE

— Anglijoje leidžiamas žurnalas „Index on Censorship“, 8. m. No. 4 paskelbė platų pašnekęs su Tomu Venclova „I am grateful to Orwell: On language, literature and Lithuania“. Tekstą parengė Ina Navazelskytė. Š. m. birželio 10 d. stambiam Brazilijos laikraštyje „O estado de S. Paulo“ taip pat pasirodė T. Venclovos straipsnis „O censor sovietico impoe o seu jorgo“. Straipsnis verstas iš anglų kalbos. Anksčiau jis buvo spausdintas „The New York Review of Books“, taip pat lietuviškai „Akiračiuose“ ir lenkiškai Paryžiaus žurnale „Zeczyty Literackie“.

OKUP. LIETUVOJ

— A. a. Agota Vasiliauskienė, pernai rugpjūčio 25 d. atšventusi savo šimtąjį gimtadienį, neseniai mirė Jurbarko. Ji buvo ištreimta į Sibirą, kur mirė vyras, o ji po dešimties metų su jauniausio sūnaus Kazimiero šeima grįžo ir pavergtė Lietuvą ir iki sūnaus tragiškos mirties gyveno Pantvardyje. Vėliau su sūnaus a. a. Kazimiero žmona persikėlė į Jurbarką ir čia išgyveno marčios globojama iki mirties. Chicagoje, Marquette Parke gyvena sūnus Vincas Vasiliauskas, kuris ir gavo šią liūdą žinią. Lietuvoje vėlionė paliko tris anūkus ir proanūkus, Amerikoje liko sūnus Vincas su žmona Elena, keturi anūakai, 10 proanūkų ir septyni proanūakai Kanadoje ir Amerikoje. Taip pat liko ir kitų giminų.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ARAS
Daugiau ir taisyne visų rūšių
MOKSLO
su aukštu patyrimu esančių
inžinierių. Pats prižiūri darbą
ARVIDAS KIELA
737-1717